

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljno pristojbino ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Celjska višja gimnazija in „Studentenheim“.

Celjska višja gimnazija je še vedno isti c. kr. učilni in vzgojevalni zavod, kakor pred burnim „vprašanjem“ celjskim. To je pač tako ob sebi umevno, da se bo komu čudno zdelo, čemu treba to posebej naglašati nedvomno neovrženo ter neovrgljivo dejstvo. Vendar silijo dejanske razmere od tega.

Celjsko domnevano nemštvo še ne miruje, dasiravno je že zdavno mirno, toli razkričano „celjsko vprašanje“, hoče si samooblastno dati zadoščenje za zlagano krivico glede slovensko-nemške spodnje gimnazije. In ker to naravnost ne gre, treba je ovinkov in sredstev, ktera menda ugajajo brezobzirnim nemškutarjem ter njihovim bismark-težnjam, ob katerih pa morejo zavedni in trezni poštenjaki Nemci resno zmajevati z glavami.

Nemški nacionalsci hočejo ustanoviti „Studentenheim“, in ž njim pridobiti nemško in posvojeno slovensko dijaštvo v najnežnejši mladosti.

Dijaki „Studentenhajmovci“ se naj zavedajo ne samo svojega pristnega ali naloženega jim nemštva, ampak oni se naj tukaj vzgajajo in zavedajo, kot brezobzirni nasprotniki slovenskih sodijakov, sodeželanov, proti katerim je uporabljati vse duševne in telesne sile — vzvišena narodna dolžnost in čast. Dijaki „Studentenhajmovci“ se bodo tudi učili in zavedali, da je za nje potrební denar nabiral ves — ne morda avstrijsko-nemški, ampak tudi izvan avstrijsko-nemški svet, ktere ga glavni svetec je Bismarck, neizprosni sovražnik Slovanov. Čutili se bodo že, kot nižje gimnazijci, da prvošolci, kot udje veleniške družbe, ktera jih vzdržuje, in ktera ne pozna meja črnožoltih.

Pomisliti je, da ustanovlja ta zovod gola, kruta politika iz političnih vzrokov, da zatoraj

tudi dosledno zavod mora imeti politični namen. Politični zavod za dijaštvo in tudi v najnižji stopnji in mladosti, križ božji — in c. kr. gimnazij, kako se to strinja!?

Dosedaj je bilo na gimnazijah, da se tako izrazimo, — prepovedano pod strogo kaznijo, vsako društvo med dijaki. Vsaki sledovi so se kaznovali z brezobzirno strogostjo.

Sreča dijakom, če ravnateljstvo slučajno ni hotelo verjeti glasom obstoja dijaškega društva, ktero srečo so gotovo imeli dijaki Windbichlerjevega zavoda. Ni treba, da bi bilo društvo političnih teženj, društvo samo je kaznjivo.

Kaj pa še, če ima tako društvo še politične težnje? Če se že prvim upira vzgojeslovje, kaj še le slednjim?

No „Studentenheim“ ne bode dijaško politično društvo, — to vendar kar tako naravnost ne gre, vendar bode v tem oziru storila zavest, da ima v zavodu samo nemštvo prostora. „Nemška čast, zvestoba, nadarjenost, temeljitost in moč, se bode tukaj slavila; celjsko nemštvo bo s ponosom in zanosom zrló na svoje „slavno“ dijaštvo, in sodelovalo pri njih odgoji v narodnem duhu.

Če pogledamo temu samo ob sebi razumnemu polčžaju nasproti nektare dejanske slučaje iz bližnje preteklosti, še se spominjamo, kako so celjski nemški dijaki, na višini nemške vzgoje, zaničevali svoje sodruge, če so le občevali z dijakom Slovincem ter sošolcem, da je takrat prišlo do dejanskih izgredov in posledic, tedaj lahko umemo, da pod novo „ero“, „ero Studentenheima“ gotovo ne bode — bolje.

Nemški dijaki se bodo čutili tembolj močne in vzvišene nad Slovinci, in se bode nasprotje med narodnostima, če tudi ne po povodu slovenskega dijaštva, poostrilo in tembolj poostrilo, ker se bodo čutili nemški dijaki kot združena moč.

In vendar ostane celjska gimnazija kakor doslej tudi poslej zavod za Slovence, in slovenski jezik se bode istotako poučeval, kakor dosedaj.

Če pomislimo dalje, da je tudi do zdaj bil odločilen na tej gimnaziji zgolj nemški upliv, ne sicer po številu nemških dijakov, ampak profesorjev, je pač umevno, da bode odslej po združenem zavestnem nemškem dijaštvu, umetno prevladujoči nemški upliv tem močnejši. Pri tem je pomisliti, da nemški profesorji, ki so v vseh rečeh s celjskim nemštvom edini, niso zunanemu uplivu nepristopni, zaradi svojega stališča ne bodo le nenaklonjeni „Studentenheimu“ ampak ga bodo dejanski podpirali.

Lepo je, če narod podpira svoje dijaštvo, posebno ubogo dijaštvo, da skrbi za njegov duševni razvoj, lepo je in hvaležno ter človekoljubno, in mi Slovinci ki vemo iz lastne skušnje, kaj se pravi biti reven dijak, smo gotovo zadnji, ki bi zavidali ali z neljubim okom gledali tako velikodušno početje, našim, če tudi še tako srditim narodnim nasprotnikom.

Ali vprezati dijaštvo, nerazsodno dijaštvo v službo pogubne politike, to je čin — kateri je v nasprotju z vsako vzgojo.

Mladina se zavedaj svoje narodnosti in časti jo, a ne zaničuj in ne zatiraj zaradi tega sonarodnosti. To je značajno, kar je lepo in častno za te, to velja istotako za sonarodnost.

Da je pri tem vprašanju še posebno znamenito, kdo bo vodil „Studentenheim“, komu bo izročeno nemško dijaštvo v „nemško“ vzgojo, je nedvomno. Navada, in ne samo navada ampak tudi zahteva vzgojeslovja je, da dijak ne sme stanovati pri učitelju svojega zavoda, ker se daje povod učencem, sumničiti učitelja pristranskim.

Če velja to pravilo že glede enega dijaka, koliko bolj mora veljati o več dijakih.

LISTEK.

Poezije.

Malokdaj ima slovenski časopis priliko pozdraviti zvezek pesmi. Naše razmere žal niso ugodne pesniškim umotvorom. S tem večim veseljem toraj pozdravljamo posamezne pesniške prikazni našega slovstva, tem rajše in iskreneje ter navdušeneje, če se prikažejo take vsebine in take oblike, kakor so ravno izšle A. Aškerčeve „Lirske in epske poezije“. Dasi nam niso povsem neznane, — so tudi nove med njimi — vendar nam je bila občna želja, da bi jih pesnik zbral in zbrane nam podal, da dobimo celotno in popolno sliko njegovega delovanja.

Aškerčovo ime je v nas Slovincih in tudi drugod v Slovanih že po njegovih „baladah in romancah“ tolikanj slavno in češčno, da nas navdaja z živim ponosom in zanosom.

Mika nas vedeti, kako je naš pesnik nadaljeval, kako napredoval? Njegovih lirskih in epskih poezij je lep zvezek.

Dobri poznavatelj našega slovstva je odredil našemu pesniku epsko, pripovedno polje s svojim nasvetom, a pesnik nam je podal v pričujoči knjigi tudi lirskih poezij.

Veleum Sokrat je rekel, da mora največji tragedik istotako biti največji pesnik vesele igre. Zgodovina je čez tisoč let obistinila njegov rek na pesniku, Šekspirju. Po tem slavnem vodilu, osobito glede pričujočih pesmi nas mika reči: Dober epik mora biti tudi dober lirik.

S ponosom nam je trditi, da A. Aškerčeve lirske pesmi ne zaostajajo v ničemur za pripovednimi.

O pesmih samih moramo priznati, da tako moških, krepkih, mogočnih spevov slovenski svet do zdaj še ni slišal. To je moč prvotnosti Božje poezije. Kakor groma udar in solnca žar vpliva na nas, vdarja krivico ter krivičnika in sleparja, teši, dviguje trpina.

Pesnik sam pravi o svoji „Muži“:

Moja Muza ni mehkužna
Bledolična gospodična;
Črnogorka je, Spartanka,
Deva zdrava, ognjevitá.

Moja Muza ne poseda
V mesečini v polusanjah,
Ona ljubi jasne dneve,
Ljubi vroče solnčne žarke.

Moja Muza se ne joče
Nad svetovnim górgjem britkim,
Resno kliče le na delo,
Ki naj spasi nas edino! —

V levi bakljo, v desni handžar
Kvišku dviga moja Muza;
Razsvetljuje teme klete
In s tirani se bojuje.

Pa tudi kar se tiče pesnikovega obzorja, obdeluje A. Aškerc polja, ki so bila doslej neznana našemu slovstvu.

Njegovo obzorje obseza vse človeštvo, od jutra do zahoda, od juga do severa. On pozna vse narodove struje, potuje po tujini, prehodi turško cesarstvo, vidi slavni Carigrad in njega slikovite narode, prehodi umetniško Italijo, pozna kristjanstvo in poganstvo. Prijatelj je delavcu-siromaku, občuje s trpinom kakor z bogatinom, spremlja siromaka Slovaka na poti v Ameriko, ščiti zatirance; in cesarje in kralje tira pred sodni stol svete poezije na odgovor; opeva nam

Iz tega stališča nam je popolnoma nerazumna vest, češ, da bo profesor Duffek prevzel vodstvo „Studentenheima“. Ali je to sploh mogoče? se vprašamo. Če že v zasebnem oziru to ne gre, koliko manj takorekoč v javnosti, javno nastopajoč.

Radovedni smo, ali bodo veljala tudi v tem slučaju vzgojevalna načela, ter učne in ministerske naredbe, ali bode tudi tukaj se svetila nekdanj tako glasno hvaljena moč pristojnega šolništva, ali se bode uklonila, na ljubo celjskim razmeram?

Radovedni smo, ali bo res kateri učitelj gimnazije mnenja, da se strinjajo načela in teženja učiteljstva ob enem z načeli in teženji „Studentenheima“, ali je dopustna združitev vzvišenega poklica učiteljevega z vodstvom „Studentenheima“, radovedni, ali se bo res našel kdo izmed tukajšnjih profesorjev, ki bo prevzel vlogo voditelja „Studentenhajma“?

Štajersko veleposestvo in narodni Nemci.

Nemški listi na vso moč dokazujejo, da se Slovenci jako motimo, če mislimo, da bi vlada s pomočjo veleposestva lahko dobila večino za naše slovenske terjatve v deželni zbor. Baš to odločno zatiranje nemških glasil pa dokazuje, da sami niso popolnoma prepričani, da bi veleposestniki se ne udali želji vlade. „Tagespost“ navaja, da so zastoj bila vladna prizadevanja leta 1866., da bi pridobila veleposestnike, da bi bili volili poslance, kateri bi bili zato, da deželni zbor pošlje svoje zastopnike v izredni državni zbor. Leta 1870. je ministerski predsednik Potocky zaman stavil nado v štajersko veleposestvo in 1884 si je Taaffe zaman prizadeval štajersko veleposestvo pridobiti za svoja načela.

S temi navajanji pač „graška tetka“ še ni ničesa dokazala. Na dogodke 1866. in 1870. leta se nam pač niti ozirati ni treba. S tega časa se je mnogo premenilo v Avstriji, pa tudi na Štajerskem. Tistih mož, ki so tedaj igrali vodilno vlogo, sedaj ni nobenega več v javnem življenju. O njih naslednikih se pa ne more reči, da bi bili enakega mišljenja s svojimi očeti. Vsaj le pogled na liberalno stranko nam dokazuje, kako se je marsikaj s tistega časa spremenilo. Koliko od svojih načel je liberalna stranka že s tistega časa zatajila.

Pred dobrimi dvajsetimi leti bi nikdo ne bil verjel, da bode liberalna stranka najzvesteje služila vladi, v kateri so trije Poljaki in eden Čeh. Pa tudi od 1884. leta se je marsikaj premenilo, kar je nagibalo štajerske veleposestnike, da so li drugače utegnili postopati proti Badeniju, kakor so proti grofu Taaffeju. Leta 1884. je že v vseh nemških krogih vladalo prepričanje, da Taaffejeva vlada kmalu pade, potem pa pride levica zopet na krmilo. Štajerski veleposestniki so pripadali tej levici in je le naravno, če so delali Taaffeju ovire. Sedaj pa imajo štajerski

veleposestniki dosti povoda, da ne delajo vladi prevelikih težav. Če pade sedanja vlada, liberalci gotovo ne pridejo na krmilo, temveč le možje, ki bi štajerskim veleposestnikom še manje ugajali nego sedanja vlada.

Leta 1884. so pa bile tudi razmere v štajerskem deželnem zboru vse drugačne, kakor bodo pa v bodočem. Tedaj so mesta in nekatere kmetske občine zastopali liberalci. Mej temi poslanci in liberalnimi veleposestniki je bila trdna vez, ki je branila veleposestnikom se udati v vladne nakane. V novem deželnem zboru pa razen veleposestnikov ne bode nobenega liberalca, k večjemu še poslanec trgovske zbornice. Vse drugo bodo pa narodni Nemci in pa nemški konservativci. Veleposestniki bodo v deželnem zboru popolnoma osamljeni. Nemški nacionalci se bodo jim kazali navadno nasprotni.

Mi vemo, da so štajerski veleposestniki odločno nemškega mišljenja, a jedno moramo reči o njih, da so dobri Avstrijci. Njim še ni nikdar ugasnila iskra avstrijskega domoljubja, dočim bi pri narodnih Nemcih zastoj avstrijskega domoljubja iskali. Njih želje in teženja jih ne vlečejo na Dunaj, temveč preko črnožoltih mej v Berlin. Nikakor si ne moremo misliti, da bi veleposestniki mogli pospeševati namene te velikonemške stranke, katera je že zlasti v Gradcu večkrat kaj očitno pokazala, kako da misli in čuti.

Veleposestniki sami morajo spoznati, da mej Nemci v štajerskem deželnem zboru ne bodo našli več dokaj mož, s katerimi bi mogli dolgo vkupe hoditi. Mi dobro vemo, da ne bode težko mej nemškimi konservativci in liberalnimi veleposestniki napraviti nekega zblizanja, a ta zveza bi nikakor še ne mogla držati ravnovesja z velikonemškimi življi, ki bodo v bodoče igrali veliko vlogo v graški deželni zbornici.

Tako ravnovesje se bode dalo jedino napraviti, ako Slovenci pridejo zopet v deželni zbor. Zaradi tega pa mi nikakor ne dvomimo, da bi vladi ne bilo težko pridobiti štajerskega veleposestva za naše slovenske težnje. Slovenci pa ne bomo vsiljevali vladi in veleposestnikom naše pomoči. Da so razmere na Štajerskem tako daleč dospеле, da je velikonemška stranka odločilna, krive so le razne vlade in veleposestniki, ki so vedno podpirali nemške pretiranosti. Sedaj naj pa v prvi vrsti sami premišlujejo, kako se znebó duhov, katere so kličali.

Da so naši poslanci ostavili deželni zbor, za to so imeli jako utemeljene povode. Če se deželni zastop upira, da bi se Slovincem ne dala niti jedna gimnazija, da si je tretjina dežele slovenska, potem pač Slovenci niso mogli več ostati v deželnem zboru. Postopanje deželnozborske večine je bilo tembolj vneboupijoče, če se pomisli, da celjska dvojezična gimnazija niti krajcarja ne bode stala štajerske dežele. Nasprotovali so temu zavodu samo iz sovraštva do Slovincem.

Sicer pa nam Slovincem ne sme biti glavno vprašanje, kdaj da pojdemo v deželni zbor, tem-

več samo gledati moramo, da zmagamo s takimi močmi pri volitvah, ki ne bodo Nemcem ali pa vladi na ljubo, kar tebi nič meni nič šli v Gradec. Dokler nas v Gradcu ne bodo potrebovali, nimajo naši poslanci ničesa v deželnem zboru iskati, kajti z najboljšo voljo bi v deželnem zboru ničesa ne dosegli. Samo vladi in nekatere strankam bi tlačanili. Kadar bodo pa nas potrebovali, bodo pa že radi se pogajali z nami. Tretjina dežele se kar tako dolgo ne more prezirati. Vse svoje moči je toraj nam zastaviti, da ohranimo narodno disciplino, da na vsej črti pri volitvah v deželni zbor zmagajo odločno narodni možje, ki bodo tudi imeli vse potrebne lastnosti, kakoršnih potrebujejo narodni zastopniki v parlamentu in zunaj parlamenta. Zato pa moramo biti sedaj pred volitvami pozorni, da po noči ne pridejo hudiči in zasejejo ljulike mej pšenico.

Nemštvo v nevarnosti.

Dne 19. julija t. l. bil je v Gradcu shod štajerskih liberalcev in nacionalcev. Sešli so se bili župani iz raznih štajerskih mest, trgov in kmetskih občin. Zbrali so se bili možje kaj različnega mišljenja. Nekateri so bili zato, da z vso odločnostjo nastopijo proti klerikalizmu in umeševanju duhovščine v politiko. Slišale so se vse že znane publike, katere so se v tem oziru že čitale po raznih liberalnih glasilih.

Drugi so pa naglašali, da je bolje, da se opusti boj proti klerikalizmu, da bodo tudi nemški duhovniki mogli najti mesto v nemški narodni stranki.

Tudi glede protisemitizma niso bili vsi jednih mislij. Nekateri so udrihali po protisemitih, drugi so protisemitizem zagovarjali. Znamenito je zlasti to, da niso samo narodni Nemci zabavljali zoper žide, temveč celo nekateri liberalci. To seveda prihaja od tod, da že liberalci dobro vedo, da židje niso priljubljeni v deželi in da tisti, ki zabavlja zoper žide, more računati na neko priljubljenost.

Seveda po tako različnih nazorih ni čuda, da se niso mogli v nobenem programu zjediniti in so se razšli, ne da bi bili kaj sklenili. Toliko je gotovo, da se ni dosegel namen temu shodu, ki je bil zjediniti liberalne in narodne Nemce za bodoče deželnozborske volitve.

Najbolj jedini so bili v narodnem vprašanju. Tukaj ni bilo nobenega, da bi bil kaj grajal radi zatiranja Slovincem in se potegoval za narodno enakopravnost. To je jedina točka, ki liberalne in narodne Nemce nekako veže. Pa stvar nima tolikega upliva, da bi mogla zjediniti jih; da možje, ki bivajo daleč od Slovincem za narodno vprašanje nimajo tolikega zanimanja, kakor srednje in južnoštajerski Nemci, je razumno.

O narodnem vprašanju govorili so županje iz Celja, Ptuj, Maribor, Vojnika in Radgone. Z vso svojo zgovornostjo so opisovali nevarnosti, ki prete Nemcem na Južnem Štajerskem. Posebno je pa radgonski župan na drobno opisoval narodne boje na Murskem polju in pozivljaj

moža in žensko, junaka in berača, občuduje pa peža in spokornika, „to je njegovo ozemlje“:

„Glej in polni
Kraljev starih vsa se izba,
Polbogov in borcev bajnih ...
Boj se bije, kri se lije
Za svobodo, dom“.

Po vsebini bi se dale A. Aškerčeve pesmi deliti, v speve domo- in rodoljubja, ode svobodnice, ter speve prosvete, socialne pesmi, speve človekoljubja in ljubezni. Pesnik nam sicer ne opeva svoje ljubezni, on je duhovnik. A ravno njemu duhovniku je razkrito življenje človeštva, ne samo njegovo dejanje, ampak tudi njegovega srca skrivnosti. On pozna ljubezen, nje čuda, nje milino in tragedijo in da nam tudi kedaj pogledati med zaljubljeni svet. Seveda ljubezni, ki vzdržuje svet po božji volji, ki „je bila in bo, ko mene in tebe na svetu ne bo“, pravi pesnik ne sme in ne more prezreti.

Pesmi same so razdeljene v več oddelkov. Začenjajo: „Razni motivi“, njim slede pesmi „iz potnega dnevnika“, njim pesmi „iz pesmarice neznane siromaka“, za tem „balade, legende, romance“.

Odpri pa knjigo, kjer hočeš, povsodi isto veličastvo poezije, ista višina in globina misli, ista lepota oblike.

Vendar bolj do srca segajočih in pretresujočih pesmi, od onih iz pesmarice neznane siromaka, je težko najti. Izgled bodi: „Božična pesem“ siromakova.

V palači svetli nisi rojen bil,
Zaplakal prvič si v pastirski koči;
In v zlato zibel položila ni
Te mati tvoja revna v hladni noči.

Od Betlehema je trpljenja pot
Do Golgate se vila tvoja kruta,
Uboštva, borb, mučenja pot
Z bodečim trnjem, kámenjem posuta.

Bil siromak si žive svoje dni!
Tovariš naš zato si na vse čase ...
A, ki žive od žuljev naših rok,
Imeli bi te radi vsega za-se.

Imeli radi bi, da ti igó,
V katero vklepajo nas siromake,
Bi blagoslavljaj jim, pomagal jim
Goniti nas na trudapolne tlake ...

Ne! Ti si naš — mi bratje tvoji vsi.
Kar nas zatirancev po svetu tava,
Kar sužnjevs nas brezpravnih nosi svet,
Ker hira nas in strada in zmizava.

Le kdor občutil sam je kdaj gorje,
Trpin mu, brat njegov v srcé se smili;
In v kočah, ne v palačah se vsekdar
Človekoljubi so se porodili.

Pri vsej raznolikosti in obilnosti A. Aškerčevih pesmi, ne najdeš nikakega protivja. Načela, značaj in vzor, to so pesniku vodilni slojevi.

Zato je pesnik vedno resen in strog, strog proti sebi in drugim.

Pred vsem mu je sveta resnica:
„Resnica nad vse“.

V podobi pikre ironije pravi pesnikov jetnik:
Zakrivil grozno sem krivico,
Ha, ha! govoril sem pravico.

Za to gorje, hlimbi in laži! pesnik ji neizprosno potegne krinko raz obraz.

Svojemu narodu je pesnik spodbudnik in učitelj. Skromna narava našega naroda, ktera mu je obrodila toliko nevspeha, mora žaliti pesnika rodoljuba. Zato svari narod, podajoč mu zlati nauk resnice:

„Če svojih iščeš ti pravice,
Po konci glavo nōsi!
Ponižnika ves svet teptá
In le za norca ga imá ...
Zahtevaj, nič ne prosi!“

Nemce, naj bodo složni, kajti sicer so Celje, Maribor, Ptuj in Radgona za Nemce izgubljeni. Z zanimanjem so ga zbranci poslušali, a zaželenega vtisa pa govor le ni napravil. Zaželene sloge govornik ni dosegel. Bili so časi, ko bi bil samo jeden tak govor Nemce zjedini, a sedaj pa to več ne gre. Jedinji so pač še vsi v nasprotju do Slovencev, a vendar narodnemu vprašanju več ne pripisujejo največje važnosti, da bi se temu vprašanju morala umakniti vsa druga vprašanja. Gornještajski Nemci so pa tudi s tem, da se južnoštajskim tovarišem na ljubo niso hoteli zjediniti, pokazali, da južnoštajskemu nemštvu ne pripisujejo kdo ve kakšne važnosti.

Te pa mora nas Slovence le izpodbujati v narodnem boju. Če so Nemci nejedini, pa moramo Slovenci tem jedinejši nastopati. Če bomo jedini, bode ta ali ona nemška stranka morala z nami računati. Ker gornještajski Nemci za nemško posestvo, nimajo več tistega smisla, kot so ga imeli nekdanj, imamo tudi vedno več upanja, da bode ta ali ona stranka iskala slovenskega zavezništva. Seveda precej se še tega nimamo nadejati, kajti nemška narodna nestrpnost le počasi pojema. Vodje so semtertja še nestrpnejši, ali narod nam pa začenja razne dogodke motriti z drugih stališč ne pa samo z nemškonarodnega.

Da na prebivalstvo gornještajsko nemško narodne ideje nimajo neomejenega upliva, kaže še neki dogodek. Poslanec Kaltenecker je zagovarjal dvojezično gimnazijo v Celju. S tem si je bil nakopal jezo narodnih Nemcev. Začeli so grozno agitacijo proti njemu v njegovem volilnem okraju. Mislili so, da se konservativci tako preplašijo, da Kalteneckerji se niti več kandidovati ne bodo upali. Te agitacije so pa imele jako malo uspeha, in bode Kaltenecker zopet kandidat in gotovo tudi deželni in državni poslanec.

Posebno je neuspeh omenjenega shoda v Gradcu moral potreti naše južnoštajške Nemce. Videli so, da vse njih vzdihovanje, v kaki nevarnosti da so, ne najde pravega odmeva pri gornještajskih nemških sodeležanih. Če pa južnoštajsko nemštvo izgubi zaslombo gornještajskih Nemcev, se bode pa kaj hitro poizgubilo. Pravi Nemci so tako na Malem Štajerju jako redki, nemškutarija se pa more le tako dolgo držati, dokler se drugi Nemci zanimajo zanjo. Radi priznavamo južnoštajskemu Nemcem, da so v vedno večji nevarnosti, a ta nevarnost jim ne preti od Slovencev, ki jim ne mislimo kratiti nobene narodne pravice; temveč nevarnost obstoji le v tem, ker so le umetno vzgojeni in umetno vzdržani. Podobni so tistim rastlinam, ki jih vrtnarji goje v rastlinjakih. Kadar se tem rastlinam odtegne umetno gorkoto, pa usahnejo, ravno tako bode pa usahnilo južnoštajsko nemštvo, kadar zgubi pomoč drugih Nemcev. To se bode morda temprej zgodilo, čim bolj bodo beračili za tujo pomoč. Z vednim kričanjem, da so v nevarnosti, že vzbujajo pri drugih Nemcih misel, da jih sploh ni mogoče ohraniti, da bode v tem oziru vsaka pomoč zastoj.

Ti narod pa pomni besede svojega pesnika, vtisni jih globoko v srce, one naj ti bodo geslo, s katerim ti je priboriti — svoje pravice!

Ene strani pesnikove ne smemo pozabiti: on je epik, lirik, pa tudi satirik. Njegova satira je velemogočna, titanska, to je pravi potres za krivico, tiranstvo in samopašnost.

Zato pa voli pesnik tudi velike predmete. Samopašna politika, ta tiran vsega človeštva, za katero orje kmet, dela delavec v potu svojega obraza, je dobila od pesnika zaslužen kazni. V tem oziru so posebno znamenite pesmi: „Kaznovani paša“, še bolj pa „Istorija o miru“ in „Zakaj je v brlogu nastal nemir“. Pesem „Istorija o miru“, bi morali naši poslanci deklamovati v delegacijah.

Kako moško in sijajno brani naš pesnik pravice slabih in zatiranih, ravno tako moško in odločno-junaško brani svetost svojega zvanja in prepričanja. Hvaležni bodimo nebesom, da je tako. Saj naše razmere so take, da se morejo vzdržati nad njimi samo orjaške sile. Kjer gospoduje kragulj, tam gorje slavcu. Ni človeku hujšega žaljenja, kakor očitiranje slabega namena, krušenje njegove časti in poštenja. A naš pesnik

Kakor ponehava zanimanje za nemški „Schulverein“ tako bode ponehalo zanimanje za nemško Celje in sploh za južnoštajsko nemštvo.

Če se nemštvo na Južnem Štajerskem čuti v nevarnosti, to prihaja le od njegove slabe življenjske sile. Pravim Nemcem nikdo ne krati pravic, vzdržujejo se zanje raznovrstne nižje in srednje šole, dočim Slovenci niti jedne same popolnoma slovenske gimnazije niti realke nimamo.

Če se pri teh razmerah južnoštajski Nemci ohraniti ne morejo, potem pač ne zaslužijo nobene podpore in je najbolje da jih prej ko prej zakrije grob. Nobena pomoč jih tudi rešiti ne more, temveč jim k večjemu le malo podaljša življenje. Nas Slovence pa to priznanje nemške slabosti mora le spodbuditi, da začnemo na vsej črti boj proti umetnemu nemškemu gospodstvu v mestih, da tudi južnoštajška mesta dobe pravi slovenski značaj. Če tudi precej še tega ne dosežemo, to ne sme nas strašiti, temveč se moramo vedno odločneje pripravljati, da povsod dobimo postojanke, ki nam gredo. Mi imamo zaslombe v prebivalstvu, dočim Nemci iščejo zaslombe le še pri vladi in Nemcih v drugih krajih, doma pa vedno bolj izgubljajo zaupanje.

Celjske novice.

(Pri okrožnem sodišču v Celji) izpraznjena so sedaj 3 mesta adjunktov. Znano je, da že par let na tem sodišču niti jednega Slovenca ni in da se v zadnjem času vedno le sami Nemci nastavljajo. Da je to očividna krivica in žaljivo preziranje ogromne slovenske večine celjskega okrožja, se je že večkrat na tem mestu in tudi v državnem zboru naglašalo. Radovedni smo zato, kakšne može nam bode sedaj poslal pravosodni minister na okrožno sodišče.

(Umrli je) dne 24. julija t. l. c. kr. sodni adjunkt in deželni poslanec dr. Emanuel J. Wokaun. Pokojnik ni bil prijatelj Slovencev, dasi je bil slovenske krvi. Kot uradnika ga ne hvalijo; o politiki pa molčimo, ker smrt naj zravna strankarske strasti. Bil je še le 46. let star.

(Odbor „Celjskega Sokola“) prosi tem potom vse svoje p. n. člane, kateri nimajo še pristopnic, da blagovolijo to naznaniti društvenemu tajniku bratu Franjo Jošt u v posojilnici, kateri bode skrbel za to, da dobe čim preje vsi člani pristopnice. Istotako vabi nekatere znane gospode, kateri do sedaj še niso „Sokolu“ pristopili, da to kmalu store, da bode zamogel potem „Celjski Sokol“ nastopiti pri izletih in javnih nastopih še v obilnejšem številu, kakor dosedaj. Vsak, kdor je zdravih kostij in ravnih krač, moral bi biti izvršujoč član „Sokola“. Da se to kmalo zgodi, kliče mo vsem „na zdar!“

(„Einen Tag der Schmach“) imenuje celjski nemški listič dan 20. julija 1895. Ta dan je bilo namreč „celjsko vprašanje“ v naš prid rešeno in smo mi dobili slovensko-nemško gimnazijo. Nemci so ta dan baje doživeli grozno sramoto, tako trdi imenovani list. Cela vrsta poslancev

izneverila se je svojemu narodu, ter glasovala za „celjsko vprašanje“. Te poslance naj si volilci zapišejo v spomin, da v prihodnje ne bo več mogoče taka „schmach“. Tudi mi mislimo, da je dan 20. julija 1895 bil dan sramote za Nemce, pa v drugem smislu kakor „vahtarica“. Sramota je bila za tiste Nemce, ki so glasovali proti celjski gimnaziji in našo preopravičeno zahtevo hoteli vreči z lažmi in obrekovanjem. Sramota je za „olikani“ nemški narod, da ima v svoji sredini takšne može, ki nimajo niti trohice pravicoljubja, ki drugemu narodu ne privoščijo nikakošne pravice, nego ga hočejo kakor kruti divjaki samo podjarmiti in teptati. Sramota je za Nemce, da imajo v sebi tak narodni značaj krutosti, kakor ga povsodi kažejo, najrše pa v južni Afriki, kjer z domačim ljudstvom tako grdo ravna, kakor turki s kristjani nikoli ravnali niso. Ta krvoločnost Nemcev postala je že svetovni škandal.

(Dan sramote) bil je za Nemce 20. julij 1895, dnevi veselja in slave bodo pa za nje dnevi v Stuttgartu, kjer se bodo te dni zbrali vsi „Sangesbrüder“ aus allen Gauen, wo die deutsche Zunge klingt“. Seveda se bodo te pevške slavnosti udeležili tudi celjski nemški „slavčki“ in skoraj gotovo je, da bodo vsprejeti z navdušenjem. Pa nemški Mihel v Stuttgartu nima posebnega razuma za srčne želje in težnje, katere bodo Celjani v svojih glasovih izražali. Pohvalil jih bo: „schaut's schaut's, was die Windischen aus Steiermark für schöne Stimmen haben“. Enaka nepravilica se je celjskim pevcem prigodila tudi pred par leti, ko so se šli s svojim petjem bahat na Gornještajsko. Gornještajski krofači, katerih grla niso vstvarjena za nežne glasove, so se kar divili nad petjem Celjanov in niso mogli prehaliti „die Kehlen der Windischen“. Prav se vam godi, celjski odpadniki! — Slišimo pa, da se tega izleta udeleži tudi več c. kr. uradnikov. No, avstrijski uradnik gre proslavljat prusko moč in silo, lepa reč! Morda bodo ti gospodje še celo odlikovani, da izdajajo v tuji državi svoj rod in državo od katere žive. Daleč smo prišli!

(Okrajni zastop celjski) imel je dne 27. julija t. l. prvo sejo. Volil se je v tej seji predsednikom dr. Josip Serbec, podpredsednikom dr. I. Dečko, odbornikom pa: Lovro Baš, c. kr. notar, vitez pl. Berks, Norbert Zanier, Franjo Roblek in pa J. Jeschoungg.

(Porotne obravnave v Celji.) (Dalje.) Dne 24. julija t. l. bili so zatoženi požiga Anton in Marija Bračko in Blaž Stern iz Ranč. Dne 17. maja t. l. zažgali so svojo slabo hišo s tem, da jim zavarovalnica plača zavarovalnino 850 gl. Prva dva zatoženca ugovarjata, da bi bila zažgala, a tretji pa obstoji vse in tudi pove, koliko sta udeležena prva dva. Porotniki jih spoznajo krivim, in sodišče obsodi Antona in Marija Bračko na dve leti in Blaža Sterna pa na 1½ leta težke ječe. — Dne 25. julija t. l. pa so bili zatoženi Uršula Štibernik, Franc Štibernik in Ignac Kos radi krive in goljufije ter J. Dolinar radi soude-

ni samo slavec, on je orel, ki ljubi svojo neomadeževano čast in jo brani in braneč jo, če treba, pokaže — kopito.

Naš pesnik — pesnik po Božji volji ve, da ne sme zakopati svojih talentov. Zato obrača svoje moči na vse slojeve človeškega življenja. Pesnik ve, da so njegove dušne in telesne moči dar Vsegamogočnega, on jim je dal krepkost, on sam jim je stavil meje; on mu pa tudi naložil dolžnost truditi se in proučevati tudi „uganko življenja“ — za nas. Zatoraj je pesnik vršil svojo dolžnost, če:

Življenja uganko sám htel je
Pronikniti smelo duh moj.

„Vsemira uzroku in svrhi
Prodrati sem skušal do dna;
Premišljal rad sám sem, pogosto,
Razvoj in postanek svetá.

„Resnici pogledati v lice
Sem s svojimi želel očmi,
Iskati z razumom je svojim
Od mladih hrepel sem dni.

Tukaj občudujemo pesnika — modroslovca. Slednjič še besedo proučevanju pesnika,

Kdor pesnika umeti hče,
V deželo pesnika naj gre.

To je jedino pravo stališče. Kdor hoče pesnika umeti, mora „zreti v njegovo delavnico“, mora proučevati nastanek njegovih proizvodov, morajo ga voditi ista načela, ktera je imel pesnik in ktera je vdihnil svojemu umotvoru.

Iz strankarskega stališča soditi pesnika, je največja krivica možu vzorniku, značajniku in poštenjaku, ki se mu more goditi.

Tako početje je obrodilo v nas že toliko — krvavega sadu, da nam bode vsem v resno svarilo.

Videli smo, kako je vršil in vrši pesnik svoje dolžnosti do naroda, kako se bori za narodne pravice in svetinje. Ti narod ga

„pomni in čuj!“

Spomni pa se tudi svojih dolžnosti do pesnika, vzpodbujaj ga in ne meči mu trnja na trnjevo pot. Slušaj ga in proučuj. Nobena zavedna slovenska hiša ne bode brez njegovih divnih pesmi.

Pričujoča pesnikova zbirka nam priča, da je pesnik vsestransko napredoval. Dal Bog, da še nam proslavi narod z mnogimi umotvori!

ležbe. Prvim trem dokazala se je popolna krivda. J. Dolinar pa je dokazal svojo popolno nedolžnost pri udeležbi. Porotniki so spoznali prve tri krivim, zadnjega pa enoglasno nekrivim. Sodišče je obsodilo Uršulo Štibernik in Ignac Kosa na eno leto, Fran Štibernika pa na 7 mesecev težke ječe.

Spodnje-štajerske novice.

(Iz Škofje vasi) se nam piše: Volitev za občinski odbor se bliža. Vsled tega je pa tudi vže cela nemškutarija po koncu. Tokrat, pravijo, morajo zmagati; če sedaj ne zmagamo, ne bomo nikoli. Kakor pa nemškutarji vedno delajo samo z lažmi, da bi občane med seboj razdvojili in razprli, tako tudi tukaj. Lažejo, da hočejo Trnoveljšani občinsko hišo v Škofji vasi proč spraviti, menda kar na kolesca dejati, ter v Trnovlje odpeljati, da bode zanaprej tam občinski urad. Se ve, da je to laž. Sedaj ima narodna stranka vže 6 let krmilo v rokah, in občinski urad je tam, kjer je bil. Narodna stranka pustila bo mirno občinski urad tudi zanaprej tam, kjer je dozda. Posebno se trudi naš „miren mož“, Martin Premšak, govori s tem, govori z unim, pajdaši se s tem, pajdaši se z unim. Se ve da, njemu se ne gre za nič več, nič manje, kakor za službo občinskega tajnika. Tajnik bi rad bil, če ga vže za župana nečejo. In ker sedanja narodna stranka ni hotela spoznati, kako „izvrsten“ mož in „spreten“ tajnik bi on bil, zapustil je narodno stranko, ter je zopet „Nemec“, Nemec od pet do glave, tako da še celjski Rakuschi in Oechs mu ne segajo do popka. Pravi, da ima vže vse na vrvi; samo potegnil bo na dan volitve in vsi bodo prišli, ter volili tako, kakor bo on, Martin Premšak, komandiral. In ko bo volitev končana, tekel bo, da bo mu kar sape zmanjkovalo, v Celje ter poročal lističu „Deutsche Wacht“, da so „Nemci“ v Škofji vasi zmagali, in da so Slovenci bili taki gumpci, da so volili same korenite Nemce in nemškutarje. No bomo videli. — Mislimo pa, da če si nemškutarji škofjevaški domnevajo, da čutijo, kako rase njihovo žito, se zelo motijo, prepričani smo, da bodo na dan volitve slovenski volilci nemškutarskim petelinom porezali greben, kakor se je to že parkrat zgodilo.

(Na Teharjih) bil je anski sejm dne 27. julija t. l. prav dobro obiskan. Nagnalo se je lepe goveje živine, kakor že ne dolgo, in tudi kupcev se je precej zglasilo. — Opazovali smo pri tem, da je goved v resnici zelo napredovala odkar imamo narodni okrajni zastop, ki vsako leto skrbi, da dobimo za plame in kupčijo primerno in najboljšo goved.

(Pri Novicerkvi) je začel razsajati „oslovski kašelj“ in so vsled tega zaprli tamošno tri-razredno ljudsko šolo.

(Iz Velenja) 27. julija t. l. V nedeljo dne 26. t. m. je bil tukaj torej shod zaupnih mož zastran deželnozborske volitve za šoštanjski, slovenjegraški in marenberški okraj. Shod je bil slabo obiskan, čeprav so volitve za nas Slovence sila važne. Prebivalstvo naše, ne izvzemši inteligencijo, se še vse premalo zanima za javne zadeve. Pri nas na Slovenskem je še vse preveč narodne zaspanosti in brezbriznosti. . . Predsedoval je shodu g. Skubic in ta je proglasil za kandidata gospoda Ivana Vošnjaka, znanega in priljubljenega tržana v Šoštanji. Gosp. Vošnjak je svojim prijateljem obljubil, da kandidaturo sprejme. Ker bo položaj naših slovenskih poslancev sila težaven, bo treba, ako bi vstopili v deželni zbor — česar še ne verujemo, — odločneje in brezobzirneje nastopati nasproti našim „ljubeznjivim“ nemškim sodeželanom, med katerimi je najmočnejša stranka nemškonacionalna. Ker je g. Vošnjak ljubezniv značaj, je bila negova kandidatura z veseljem sprejeta. Prepričani smo, da se g. Vošnjak popolnoma zaveda velike naloge, ki ga čaka, vemo da bode z vso brezobzirnostjo zagovarjal, če bo treba v Gradcu, pravice teptanega štajerskega slovenstva. Da je narodnjak, to vemo. — Shod sam ni minul brez nekterih debat in rezkih besed z ozirom na položaj štajerskih Slovencev.

(Iz Velenja.) V nedeljo dne 26. julija t. l. proti večeru treščilo je v gospodarsko poslopje tukajšnjega župana g. Vinko Ježovnika. Strela

zanetila je ogenj. Ker se je vsul dež in so tudi ljudje in požarna bramba prihiteli brzo na pomoč, se je požar omejil in ni bilo kake posebne škode.

(Iz šaleške doline) Tudi po naših višavah in nižavah je bilo v proslavo sv. Janeza Krstnika, sv. Petra in Pavla, posebno še na predvečer sv. Cirila in Metoda videti mnogo velikih kresov. Raznobarvne rakete so frčale v zrak, streljanje in narodne pesmi so povelilevale spomin sv. blagovestnikov. — Letina v obče lepo kaže, čeravno je obilno deževje prejšnjih tednov posebno pri sadnem drevju škodovalo, tudi toča nas še dosega posebno huda ni obiskala, čeravno je že na severu, na zahodu in vzhodu našega okraja klestila. Mrve je srednja množina, a žito je prav lepo. — V noči od 15.—16. t. m. je kmetu Jos. Vošnjak, po dom. Mavšič v Pirešici, občine Št. Janž na visoki gori, hiša in gospodarsko poslopje popolnoma pogorelo. Le mirni noči in pomoči ljudi, ki so kmalu od vseh strani prihiteli, — tudi sl. c. kr. žandarmerija iz Velenja je prav kmalu prihitela — se je zahvaliti, da ni vsa vas, skoro večinoma s slamo kritimi strehami pogorela. Ponesrečen je bil za srednjo svoto zavarovan pri „Slaviji“. — Zadnja veselica v Hudi luknji se je prav lepo obnesla, obiskovalcev je bilo veliko.

(Iz Hude luknje pri Velenji.) Veselica, ki se je v nedeljo 19. t. m. v Hudi luknji vršila, bila je v kljub ne posebno ugodnemu vremenu dobro obiskana. Vdeležilo se je te veselice mlado „Konjiško pevsko društvo“, katero nas je z nekaterimi jako lepimi pesmimi iznenadilo, da smo se temu čvrstemu društvu kar čudili. Le tako naprej! — Nadalje smo imeli priliko slišati slavni kvartet mariborskih učiteljskihnikov. Vreme, ki se je celi popoldan kislilo držalo, nas nikakor ni motilo, plesalo in pelo se je v votlini, da je bilo kaj. Na večer pa se je prižgal umetelni ogenj. — Lastniku te votline, g. J. Vivod-u, ki se je toliko prizadajal, ter se ni zbal nobenih stroškov, da se je veselica dobro obnesla, pa se lahko s tem hvaležni skazemo, da se veselice, ki se bode 23. avgusta t. l. ravno tam vršila, prav obilno vdeležimo. Nikomur ne bode žal, če se bode tudi od daleč pripeljal; saj je že votlina sama ob sebi toliko vredna, da si jo ogleda.

(Hranilnica in posojilnica v Šmarji pri Jelšah) je imela v prvem poluletju prometa 59.836 gld. 87 kr.; izplačalo se je posojil 16.603 gld.; hranilnih vlog se je sprejelo 26.850 gld. 47 kr. vzdignilo pa 6128 gld. 82 kr. Pristopilo je 95 zadružnikov z vplačanimi deleži 646 gld., izstopila sta 2 zadružnika in vzdignila deleža skupno 35 gld., torej je stanje 341 zadružnikov in vplačanih deležev 2525 gld., hranilne vloge se obrestujejo po 5%; posojila se dajejo po 6%. Uradni dan je vsak četrtek predpoldne.

(Požarna bramba v Vitanji) prenehala je radi premalo članov. — Tako je, če nesrečna nemčurska strast razjeda v slovenskem trgu družabno življenje.

(Uradno okrajno učiteljsko skupščino) so imeli v sredo, 22. t. m. učitelji v Rajhenburgu in v Krškem; v prvem in drugem kraju so zborovali slovenski učitelji, vendar je nadzornik v Rajhenburgu z učitelji vred (le malo častnih izjem, vse po nemško razpravljal; v Krškem pa vse slovensko. Zakaj ste tako zelo nemški, gospodje na Štajerskem? Zakaj svoje materinščine bolje ne čislate?

(V Slovenjemgradci) nadzoroval je generalmajor žandarmerije J. pl. Horak ondotno žandarmerijsko postajo in našel vse v redu. Potem peljal se je v Vitanje in od tam ide dalje po Pohorji in Spod. Štajerskem.

(Iz Ptuj.) Ptujška čitalnica je priredila v nedeljo dne 19. julija t. l. lepo veselico. Tamburalo in igralo se je, da je bilo veselje; — žal, da smo se morali radi slabega vremena preseliti v notranje prostore. Ponosen sme biti vodja tamburašev g. Serajnik na svoje učence-igralce, a ponosni smejo biti vsi tamburaši na izvrstnem vspehu. Pri takem vstrajanju, kakoršnega zapažamo zadnji čas, smemo se nadjati največje točnosti in dovršenosti. Iskreno častitamo p. n. tamburašem, zlasti pa njihov vodji g. Serajniku! Da se bode burka „Lumpacij Vagabund“ ali zaničerna trojica dobro obnesla, vedeli smo že na-

prej. Dokaz temu je bilo mnogobrojno občinstvo, katero že pozna naše diletante in katero je napolnilo skoro prehitro vse prostore. Gg. Serajnik, Lorber in Šerona so bili pravcata trojica. Čevljarjeve vloge bi ne mogel z lepa kedo tako pogoditi, kakor jo je g. Serajnik. Njegovi karakteristični obrazi so značili prav izborno vnceljubečega popotnega čevljarja, kojemu je vse ljubše, kakor delo in kojemu je jedina zabava astronomija — seveda še le potem, — ko mu je napolnilo želodec obilo poličev cvička. — Za njegovo navdušenje do kometov in poličev pa ga je tudi občinstvo odlikovalo s pogostim ploskanjem; vrhunec svoje slave pa je dosegel s par primernimi kupleti. Tudi g. Lorber je jako dobro uspeval. Njegovo galantno, živo kretanje ugajalo je splošno, njegov laški jezik pa je povzročil tolik smeh, da se občinstvo kar pomirilo ni moglo. Mizar g. Šerona je pokazal, da igra tudi lahko resne vloge. Dozdaj smo ga videli na odru vedno le v vlogi kakega veseljaka ali kaj jednakega, toda v nedeljo nam je kot mizar resno slikal usodo nesrečnega ljubimca. Zato je pa tudi žel istotako, kakor bratec krojač obilo zaslužene pohvale. Zelo so nas iznenadili tudi gospici Langerholz-evi. Poznamo že obe kot izvrstni igralki — kajti nastopili sta že često na našem odru. — V zadnji igri pa smo slišali tudi njih krasno-doneče glasove. Z lepim petjem v II. dejanji vzradostili sta zelo občinstvo, katero ju je tudi s ploskanje zelo odlikovalo. Posebno pa je ugajala g. F. Langerholz, katera se je v kratkem času razvila v popolno dovršeno igralko. Po njenem prednašanju in že njenem nastopu bi mislili, da je prišla od kakega večjega gledališča. Prav iz srca častitamo mladi igralki na njenem pogumnem in dobro vspelem igranju! Tudi ostale osebe so izborno rešile svoje vloge. Seveda se imamo zahvaliti na izvrstnem igranju v prvi vrsti režiserju g. Sedláček-u. Njegova neumorna delavnost in vnetost, njegovo navdušenje za narodno stvar, to vse je doseglo dober izid. Le tako pogumno in vztrajno naprej, kajti z vami raste tudi čast in ponos ptujске čitalnice!

(Slovensko politično in gospodarsko društvo za ljutomerski okraj) priredi dne 30. avgusta in 13. septembra t. l. svoje politične zборе in sicer prvega v Ljutomeru v pivarni gosp. J. Vaupotiča, drugega pri g. Veberiču v Boračevi. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vspored za shode: 1. „O političnem položaju“ govori deželni poslanec g. dr. I. Dečko. 2. „O gospodarskih težnjah“ govori načelnik okr. zast. g. J. Kukovec. 3. „O novi volilni postavi“ govori g. dr. Fr. Rozina, odvetnik. 4. „Slovenščina v šoli in v uradu“ govori Dragotin Hribar, urednik. 5. Slučajnosti. K mnogobrojni vdeležbi vabi odbor.

(V Ljutomeru) padel je zkož okno prvega nadstropja žandarm Josip Haller in si zlomil dvakrat roko. Ponesrečenca odpeljali so v bolnišnico v Maribor.

(Iz Ljutomera.) V nedeljo 26. julija t. l. se je v Muri blizu Mok utopil nek kovaški pomočnik; narasla Mura ga je odnesla na Madjarsko.

(Romanje v Marijino Celje.) K bodočemu velikemu prazniku preč. Device Marije dne 15. avgusta t. l. bo šel iz Sp. Štajerskega poseben romarski vlak na slavnoznani, čudapolni božji pot v Marijino Celje. Romarski vlak bo vozil od Celja do postaje Au-Seewiesen. Cena za vožnjo tje in nazaj znaša od postaje Celje II. razred: 8 gld. 87 kr. III. razred: 7 gld. 52 kr. Za vdeležitev se je treba pri dotičnih vsaj do 8. avgusta oglasiti.

(V Gradci) položil je g. dr. Vladimir Žitek, odvetniški izpit dne 27. julija t. l. z odliko. Mladi gospod odvetnik naseli se baje v Novem mestu na Dolenjskem.

(Gradec.) Uradni list prijavlja cesarski patent, s katerim se razpuščajo deželni zbori korški, štajerski, dolenjeavstrijski in šleški. Nove volitve vršile se bodo najbrž že konec mesca avgusta ali septembra. Tekom prihodnjih dni se razpuste tudi še vsi drugi deželni zbori, katerim je potekla doba in za katere se bodo vršile nove volitve meseca oktobra.

Druge slovenske novice.

(Vabilo) k XI. redni veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani v torek, dne 11. avgusta 1896. leta. Vspored: I. Sv. maša ob 10. uri v mestni frančiškanski župnijski cerkvi. II. Zborovanje ob 11. uri v veliki dvorani „Narodnega doma“. 1.) Prvomestnikov nagovor. 2.) Tajnikovo poročilo. 3.) Blagajnikovo poročilo. 4.) Nadzorništva poročilo. 5.) Volitev prvomestnika in treh odbornikov. Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbinega vodstva: 1. prvomestnik Tomo Zupan, 2. Ivan Hribar, 3. Anton Koblar, 4. Luka Svetec. 6.) Volitev nadzorništva (5 članov). 7.) Volitev razsodništva (5 članov). Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Potres.) Minuli teden so v Ljubljani in v nekaterih krajih na Kranjskem čutili potres, ki pa je bil jako rahel. Treslo se je dne 19. julija okoli dveh po noči in dne 22. julija malo pred najjstjo uro dopoldne.

(Tatvine.) V Ljubljani je te dni na Gradu zaspal v senci Jože Turk. V spanju mu je tat ukradel uro. — Jože Boltazar iz Šmarja pri Ljubljani je bil več stvari pokradel v lesni tovarni pri Novem mestu. Dne 18. julija ga je pa v Ljubljani prijel policija. — Natakak Eduard Pogačnik je dne 22. julija zvečer ukradel iz prvega nadstropja kazinskega poslopja v Ljubljani bicikel in se na njem odpeljal proti Trstu. V Postojni je tat v Arkovi gostilni kosil, potem se pa hitro dalje odpeljal, ne da bi bil kaj plačal. V Postojni v gostilni ni hotel nič znati slovenski. — V Trstu prijeli so te dni dvaintridesetletnega italijanskega poštarja iz Bolonje, ki je služil v Trstu za natakakarja. V Trst je pribežal, ker ni maral nastopiti triletno kazni, v katero je bil obsojen zaradi tatvine.

(Slovensko posojilništvo leta 1895.) Hranilnih vlog so imele lani posojilnice dokaj, in sicer: na Koroškem 1,088.350 gld., na Kranjskem 3,890.427 gld., na Primorskem 734.603 gld., na Štajerskem 5,270.311 gld. Skupaj 10,983.691 gld. Slovenske posojilnice so imele tudi lani nekaj izposojil, namreč: na Kranjskem 36.524 gld., na Primorskem 53.847 gld., na Štajerskem 33.599 gld., na Koroškem pa nič. Skupaj 123.970 gld. Nekoliko zaprosenega denarja dobijo posojilnice od svojih sester ali od drugih denarnih zavodov v podobi hranilnih vlog, katere jim je treba obrestovati po tisti meri, katero izposojevalec predpisuje; ta mera je navadno $4\frac{1}{2}$ —5%, redkokdaj več. Večji denarni zavodi, pri katerih iščejo naše posojilnice kredita, so: Mestna hranilnica v Ljubljani, in večje posojilnice kakoršne so: v Celju, Mariboru, Ptuiju itd., in kakoršna utegne postati „Centralna posojilnica slovenska v Krškem“, kadar se bode dovolj razvila. Novejšim posojilnicam na Kranjskem je tudi nemška kranjska hranilnica v Ljubljani dala znatne podpore, namreč nekaj daril za pokrije ustanovnih stroškov in nekaj (okoli 2000 gld. vsaki) posojila proti nizkim obrestim (2% ali 3%). Ali je to storila iz dobrega ali slabega namena, ne vemo. Toliko pa vemo, da se od tega zavoda podpirane posojilnice nečejo pridružiti tistim starejšim odločno slovenskim sestram, katere so pri društvu „Zveza slovenskih posojilnic“.

(Strela) je udarila dne 23. t. m. v kozolec Alojzija Jagodica v Loki pri Mengišu. Pogorelo je 8 z žito in napolnjenih štantov. Ogenj bi bil še več škode naredil, da niso štirje tesarji, ki so v obližju vedrili, kozolec posekali in žito ven pometali. — Dne 25. julija je udarila strela v dimnik tobačne tovarne v Ljubljani, a ni dosti škode napravila. — Dne 23. julija je treščilo v polen kozolec Vincenca Ahlina na Ježici blizu Ljubljane. Pet štantov je pogorelo, šest so jih pa rešili. — Dne 20. julija je ubila strela Tomaža Rutarja iz Modreje na Goriškem, ki je deval v kupe seno, ko se je pripravljalo za dež. Njegovega brata je pa bila strela malo obžgala in omamila.

(Občinske volitve v Slov. Plibergu) so za Slovence neugodno izpale. V tretjem razredu so zmagali Slovenci s tremi odborniki, v drugem razredu so Slovenci propali za štiri glasove, ker sta se jim dva volilca kmeta poslednji trenutek izneverila in volila z nasprotniki. V prvem razredu ni bilo nobenega upanja za zmago. Nemški

pritisek je bil hud, kakor povsod, koder so fužine na Koroškem.

(Veselica za „Südmark“.) Dne 5. t. m. je bila v Celovcu ob Vrbskem jezeru na Koroškem velika nemškonarodna veselica. Čisti dobiček je bil namenjen društvu „Südmark“ in pa nemškemu otroškemu zabavišču (vrten) v Velikovcu. Da so privabili ljudi, katerih „Südmark“ in otroški vrtec ne brigajo, so priredili raznovrstne zabave. Mej drugim so tudi plavali psi po jezeru in je zmagovalec dobil srebrni zvonček. Tudi moramo omeniti, da v velikovski otroški vrtec hodijo otroci nemškonarodnih veljakov velikovskih, kateri so že toliko premožni, da bi sami vrtec vzdrževali, ko bi se jim res zdel potreben. Pri tej veselici je pa svirala vojaška godba. To je pač obžalovanja vredno, da služi c. kr. vojaška godba v tako strankarske in cesarju zvestim Slovincem sovražne namene.

(Toča na Koroškem.) Dne 8. julija je pobila toča okrog St. Lenarta pri sedmih Studencih. Toča je tako pobila polja, da še stari ljudje kaj tacega ne pomnijo. Zato so morali kar pokositi.

(Nazadovanje slovenstva v Trstu.) Leta 1837. je bilo v Trstu 32% Slovanov, 37% Italijanov, ostalo prebivalstvo je pripadalo drugim narodnostim. Slovencev je tedaj bilo nad polovico, Italijanov pa dobra tretjina vsega prebivalstva. Sedaj je pa v Trstu samo 20% Slovanov, 75% pa Italijanov. Slovanov je torej jedna petina, Italijanov pa tri četrtine. To je posledica poitalijančevanja avstrijskih vlad. Čuditi se ni temu, če še sedaj ni vlada poskrbela, da Slovenci dobe slovensko ljudsko šolo v Trstu. Da iredenta pri taci razmerah dobiva vedno več tal, je umljivo samo po sebi.

(Slovenska šola v Gorici.) Vlada je odločno zahtevala, da mesto do začetka šolskega leta preskrbi primerne prostore za slovensko šolo v mestu, če ne jih sama preskrbi na mestne stroške. Goriški mestni očetje mislijo za to šolo prirediti prostore neke bivše vojašnice, ki je na jako neugodnem kraju in tudi za šolo, v kateri bo 400 otrok, ni primerna. S takim namenom hočejo Italijani prisiliti Slovence, da bi pošiljali otroke v italijanske šole v mestu. Slovenci se mislijo namenu mestnega zastopa odločno upreti. Stvar torej ne bode še tako hitro rešena. Kaj neki reče vlada?

(Učitelji v Istri) so dobili te dni neki ukaz, s katerim se zanje uveljavlja ukaz, ki je bil izdan glede postopanja uradnikov v političnih ozirih. Z dotičnim ukazom dali so se bili uradniki v političnem oziru nekako pod policijsko nadzorstvo. Pod sedanjjo vlado se oni ukaz več ne izvršuje, če tudi se izrečno ni nikdar preklinal. Sedaj se je pa izdal tak ukaz za istrske učitelje in to najbrž vsled italijanskega upliva.

Druge avstrijske novice.

(Važna dvestoletnica.) Dne 11. septembra t. l. bode 200 let, kar je bil vojvoda Evgen Savojski pri Zenti na Ogerskem potolkel Turke. To dvestoletnico misli trg Zenta slovesno praznovati in postaviti spomenik vojvodi Evgenu. K odkritju spomenika se povabita ogerska vlada in državni zbor. Radovedni smo, če se udeležijo vse ogerske stranke te slavnosti. Ob zadnji rusko-turški vojski bi gotovo veliki del Madjarov bil ugovarjal proslavljanju poraza njih najboljših prijateljev. S tistega časa se je pa madjarsko prijateljstvo s Turki nekoliko ohladilo.

(Dunajski mestni magistrat) je vrnil prošnjo Komenskega društva za podporo češki šoli na Dunaju, ne da bi jo bil izročil mestnemu svetu v pretres. To je jako v slabi luči pokazalo narodno pravičnost dr. Luegerja in njegove stranke. Na dunajskem magistratu gospodari dr. Lueger, župan Strobach le izvršuje njegova povelja. Pravičnejega postopanja pa tudi ni bilo pričakovati od mož, ki so glasovali proti osnovi dvojezične gimnazije v Celju.

(Imuniteta poslancev.) Mladočeh Pacak misli v prvi seji jeseni postaviti v državnem zboru namenjen predlog, naj se kazenskosodni red tako popolni, da se poslanci ne bodo smeli klicati na pričevanje, od kod so dobili obvestila za svoje govore. Nadejamo se, da bode Pacakov predlog podpirala vsa zbornica poslancev.

(Protekcija pri uradniških imenovanjih.) Pri davkarijah se je ustanovilo več novih služb IX., X. in XI. razreda. Pri imenovanju novih uradnikov se je pa na Kranjskem jako čudno postopalo. Imenovana sta bila dva uradnika IX. plačilnega razreda. Od teh je eden preskočil 3, drugi pa 16 prednikov. Poslednji je že pred petimi leti bil več marljivih prednikov preskočil. Od davkarskih pristavov imenovanih za oficijale je eden preskočil 7, drugi 8, tretji pa 20 prednikov. Izmed praktikantov, ki so imenovani za pristave, jih je eden preskočil 8, neki podčastnik pa celo 30 prednikov. Poslednji pa celo nobene pravice do službe ni imel, ker od vojakov ni bil odpuščen s certifikatom, temveč z invalidsko pokojnino. Taka imenovanja gotovo uradnikov ne vspodbujajo k marljivosti in le vzbujajo nevoljo v uradniških krogih. Mi ne vemo, na kaj se je gledalo pri teh imenovanjih za Kranjsko, običajno se protežirajo naši narodni nasprotniki. Zaradi tega se že iz narodnega ozira morajo naši poslanci potegovati, da se taka protekcija za zmiraj onemogoči. Uredi naj se pravica o avanzovanju pri vseh uradih, ne izvemši političnih, da ne bodo nekateri mladi uradniki, ki nosijo plemenita imena, ali ki so si drugače znali pridobiti naklonjenost višjih krogov, nakrat prišli na višja mesta, dočim se drugi sposobni in marljivi uradniki na slabo plačanih mestih postarajo.

(Moravski deželni šolski svet) je zaukazal, da morajo učenci ljudskih šol po leti trikrat na teden k sveti maši. Liberalci so zaradi tega močno nevoljni. Če bi kdo sodil po pisanju njih glasil, bi mislil, da jeseni nemško-liberalna stranka začne najhujši boj proti učnemu ministru, ki kaj tacega dopušča, a v resnici se pa liberalci toliko ne bodo upali. K večjemu kako interpelacijo utegnejo postaviti.

(Za osnovo srbske gimnazije) v Pančovu na Ogerskem je daroval zasebnik Nikolajević 120.000 gld. in obljubil, da poleg tega še na lastne stroške sežida gimnazijsko poslopje.

(Srbski cerkveni zaklad v nevarnosti.) Madjari baje mislijo polastiti se zaklada srbske cerkve, kakor so se bili ob svojem času zaklada „Slovaške Matice“. Ogerska vlada trdi, da se s cerkvenim premoženjem nepostavno gospodari; in se zatoraj mora patrijarhu vzeti to gospodarstvo. Seveda, če ogerska vlada dobi ta zaklad v roke, se ne bode nič porabljal v srbske namene, temveč le v pospeševanje madjarizacije. To bi bilo slabo plačilo ogerskim Srbom, da so dosedaj v državnem zboru skoro zmirom podpirali vlado.

(Ogerska razstava in Srbija.) Ko so se Srbi sporazumeli z Ogersko zastran izvažanja prašičev se udeležijo tudi ogerske razstave. V Budimpešti je prišla posebna srbska komisija s poslovnikom Simoničem na čelu, da proučeva razstavo. Govori se pa, da Srbi se ne udeležujejo prostovoljno razstave, temveč so jih Madjari prisilili. Drugače namreč niso hoteli odpreti meje za srbske prašiče. Madjarom je bilo veliko na tem, da se Srbi razstave udeležijo, ker se svet zanjo tako malo briga.

Ogled po širnem svetu.

(Bolgarski knez) baje v kratkem obišče turškega sultana. Ta obisk ne bode brez političnega pomena. Knez bode najbrž skušal pregovoriti sultana, da vpelje Turčija kake preosnove v Makedoniji v prid bolgarskemu prebivalstvu. V Makedoniji vlada sedaj velika nezadovoljnost zaradi slabe turške uprave. Po gorah se klatijo čete vstašev. Turčija sama že sluti nevarnost in je zadnji čas v Makedonijo odposlala 7000 vojakov. V Makedoniji bi že bila obširna vstaja, da bolgarska oblastva ne branijo prostovoljcem čez mejo in ne zabranjujejo izvažanja orožja v Makedonijo. Bolgarski knez Ferdinand namreč posebno želi, da se ohrani mir. Boji se namreč, da ne zgubi prestola, če nastanejo kake zmešnjave na slovanskem jugu, ko je že jedva dosegel priznanje vlasti. Seveda se ne ve, če bode moč bolgarski vladi dolgo ovirati vstajo v Makedoniji. Nakrat se utegnejo razmere zasukati, in Bolgarija sama biti prisiljena začeti boj. Kdo

ve, če se razmere v malo dneh tako ne spre-
mene, da bode knezu Ferdinandu se umestno
zdalo opustiti svoje potovanje v Carigrad, po-
sebnost, ker odnošaji mej Rusijo in Turčijo niso
več kdo ve kako prijateljski.

(Sofija v denarni zadregi.) Glavno bolgar-
sko mesto Sofija je v največji denarni zadregi.
Mestna uprava je hitela z novimi napravami.
Vodovod, tlak, kanalizacija, električna razsvet-
ljava, lepe zgradbe za mestna oblastva, vse to
je zahtevalo mnogo denarja. Poleg tega se pa
tudi ni posebno vzorno gospodarilo. Mnogo de-
narja je zginilo v žepih uradnikov in občinskih
svetnikov. Posebno bivši župan Petkov je baje
na mestne stroške obogatel. Pri taci razmerah
ni čuda, da so mestne blagajnice prazne in da
podjetniki tirjajo plačila za dovršena dela. Mesto
je razpisalo javno posojilo za pet milijonov fran-
kov. Podpisalo se je pa le za jeden milijon.
Mestni zastop v Sofiji pa zaradi tega ni prišel
v zadrego. Z nerazpečanimi zadolžnicami je pa
plačal podjetnike. Ti so pač malo nevoljni, a se
pomagati ne morejo. Mesta na javni dražbi ne
morejo prodati. Veseli bodo, če se bodo jim od
zadolžnic redno obrestni plačevali, kar pa ni
povše gotovo.

(Italijanska iredenta v Franciji.) Kakor
bi Italijani radi dobili Tridentsko in Primorsko,
tako hrepene tudi po nekaterih deželah južne
Francije. Na Francoskem je bilo celo nekaj dru-
štev, ki so delovala v prid italijanskih neodre-
šencev. Vladi se je pa to zdelo že preveč in je
strogo prepovedala vsake iredentovske demon-
stracije. Ko so iredentovci videli, da se vlada ne
misli šaliti, je jim takoj srce zlezlo v hlače. Dve
iredentovski društvi v Nici sta se kar razšli.
Ravno tako bi iredenti tudi v Avstriji lahko
hitro odstrli glavo, ko bi le neki krogi dobro
voljo imeli.

(Avstrijski konzul in kristijanje na Kreti.)
Avstrijski konzul Pinter v Kaneji je obvaroval
več kristjanskih žen in otrok, da jih Turki niso
pobili. Kakor je znano, turški vojaški poveljnik
Abdula paša podpira mohamedance in pušča
vojakom, da kristjane brez povoda pobijajo. Dolgo
je mislil Abdula paša, da se mu ni nikogar bati
in lahko dela, kakor koli hoče. Avstrijski konzul
je pa šel k njemu in z odločno besedo zahteval,
da naj skrbi, da vojaki ne bodo morili žensk in
otrok. Ponosni turški general se je nekaj izgo-
varjal, a ko mu je dal razumeti konzul, da Av-
strija ne bode mirno gledala turškega počenjanja,
je pa dal neko povelje, kako se je jim ravnati.
Vstaški odbor se je zahvalil konzulu, da je ob-
varoval tako kristjanske žene in otroke.

(Ustaja na Kreti.) Razmere na Kreti mej
kristjani in mohamedanci so se zadnje dni jako
poostrele. Mohamedanci požigajo in ropajo po
kristjanskih vaseh. Podpira jih vojaščina. Vo-
jaški poveljnik Abdula paša podpira mohame-
dince in se sodi, da ima zato kakšne posebne
navode iz Carigrada. Turška vlada namreč nima
dobro volje Krečanom dovoliti kako večjo samo-
stojnost. Kristjani beže s Krete na Grško zlasti
ženske in otroci. Kristjanski vstaši se pritožu-
jejo, da jim vstaški odbor v Atenah dovolj ne
skrbi za strelivo in jih baš zaradi tega utegnejo
zmagati mohamedanci. Zastopniki velevladstij sku-
šajo posredovati a ne s posebnim uspehom. Kon-
zuli evropskih držav na Kreti so že ob ves
upliv, veleposlance v Carigradu pa vlada zna
odpraviti z lepimi obljubami. Sploh se ne more
vedeti, kako se stvar razmota.

(Druzi.) Turki so zmagali v jednom boji
puntačje se Druze, in jih nekoliko dalje porinili
v goro. Koristila pa Turkom zmaga ne bode
dosti, kajti Druzi imajo še jako trdno postojanko.
Jedino to je za Druze neugodno, da nimajo pravih
vodij. Vlani so bili Turki povabili njih glavne
voditelje, da se z njimi pogajajo. Turški vojaki
so pa došle voditelje obkolili in uklenili. Potem
so jih odpravili v razne kraje v ječe. Mnogo
jih je pa že umrlo, ker so z njimi grozno grdo
ravnali.

(Španci tepeni.) Vstaši so na Kubi Špance
močno naklestili. Pobitih in ranjenih je 14 špan-
skih častnikov in nad 300 vojakov. Vladna po-
ročila so ta poraz povse zamlčala. Ne ve se
niti, če je general Weyler o porazu sploh na
Špansko poročal. Izvedel se je poraz španske

vojske preko Novega Jorka po zasebnih poro-
čilih. Tudi rumena mrzlina, silno nevarna bole-
zen, močno pobira španske vojake.

(Abesinski kralj Menelik) še sedaj ni iz-
pustil vjetih Italijanov, če tudi je italijanska
vojska že skoro vsa odšla iz Afrike. Te dni je
naznanil, da jih takoj izpusti, ko mu Italijani
plačajo zanje zahtevano odkupnino in kralj pod-
piše mirovno pogodbo. Poslednja zahteva je Ita-
lijanom še skoro bolj neugodna, kakor prva.
Pismo vendar ne morejo priznati, da so jih
Abesinci prisilili skleniti za Italijo sramoten mir.

Dopisi.

Iz šmarskega okraja. (Razne nadloge.)
Naš okraj se ne more in ne sme šteti med bo-
gate. V trojnem oziru pa je vendar bogat, še
prebogat, imamo toliko agentov, oderuhov in za-
kotnih pisarjev, kakor drugod nikjer. Razni
agentje so minula leta sleparili ljudstvo z raz-
nimi stroji (mašinami). Dobili so blago večinoma
od nepoštenih židov iz Gradca, Dunaja, Budim-
pešte, katero sploh ni bilo za rabo, vselej pa
dosti predrago. Noben prodajalec ni hotel blago
nazaj vzeti, agent je med tem že kopita pobral
in je odšel, kupca pa so začeli toževati tam,
odkoder se je bilo slabo blago poslalo.

Sprva, ko so kupci dobivali madžarske in
nemške tožbe od drugod, si niso znali pomagati,
plačevali so kupnino in povrh še stroške.

Ravno tako so ljudstvo za nos vodili sle-
parski asekurančni agentje. Lagali so ljudem, da
zavarujejo pri „cesarski zavarovalnici“, da bodo
plačevali zavarovanci nižje premije, kakor dru-
god, da bodo toliko in toliko let plačila prosti.
Pozneje se je pokazalo, da je bilo vse zlagano!
Še tisti denar je bil navadno izgubljen, katerega
so neprevidni ljudje dajali na prve stroške, sle-
parjem agentom v roke.

Agentje bili so že tako predrzni, da so
celo pogodbe za ljudi podpisovali, kateri jim za
to niso dali nikdar dovoljenja.

To se je pokazalo n. pr. ko je neka zava-
rovalna družba na Dunaji začela tožiti za pre-
mijo lanskega leta Jožeta in Mico Vračna v Ra-
kovci, Andreja in Nežo Orač od Sv. Magdalene,
in ko so si ti v Šmarji poiskali zagovornika
proti tožbi. Agent je pred sodnijo v Šmarji sam
obstal, da je goljufivo postopal.

Ta zavarovalna družba s svojo tožbo vsled
tega ni nič opravila, ampak morala je plačati
še stroške.

To bi moralo biti ljudem v svarilo, da
vsakega agenta, kateri njih pride nadlegovat,
zapodijo.

V Šmarji imamo zastopnike raznih zava-
rovalnic; tukaj naj se zavaruje, kdor se hoče,
da doma ne pride sleparjem v roke!

Odkar imamo posojilnico, krči se tudi de-
lokrog oderuhov; za male in manjše potrebe
lahko dobi pošten, trezen in delaven gospodar
vsaki čas denar pri domači posojilnici po šest
od sto.

Lani in letos klati pa se po okraji —
kedar ni napit — bivši pisar iz Šmarja, kot
agent za neko graško posojilnico.

Ali je res za agenta najet, to ni znano.

Znano pa je, da je ta agent vse svoje pre-
moženje zapravil, da so ga iz službe izpodili,
kjer je služboval, da mu je že več ljudi dalo
denar za pisarije in koleke (štempelne), da pa
niso dobili posojila iz Gradca, pa tudi denarja
od agenta ne nazaj.

S tem, da so agenta djali v luknjo, ope-
harjenim ni bilo nič pomagano, denar je bil
zgubljen!

Ali pa se bodo ljudje že enkrat vendar
spametovali?!

Čas bi že res bil!

Tudi zakotni pisarji pridno love neumne
ljudi. Ker se vsak sramuje, ki je bil ogoljufan,
se malo izve, kar počenjajo zakotni pisarji.

Največkrat, če c. kr. okr. sodnija količkaj
strogo postopa, se delo zakotnih pisarjev zavrže,
ali pa pisar delo že tako izpelja, da ni za rabo.
Večkrat pa zakotni pisar denar vzame ter ga
zapije, ne napravi pa nič, ker ne sme in ne
more. Vselej je tedaj tisti na slabem, ki si je
iskal pomoči pri zakotnem pisarji.

Navadno pa so zakotni pisarji še tako ne-
sramni, da si dajo delo dosti dražje plačati,
nego ga sme računati notar in odvetnik po
tarifih.

Znano mi je, da je vzel zakotni pisar v Šmarji
za delo, za katero bi se povsod drugod računilo
2 gld. 50 kr. do 2 gld. 90 kr., celo klaftro bu-
kovih drv, vrednih 8 gld.!

Še-le pozneje je plačnik izvedel, da mu za-
kotni pisar niti tega ni napravil, kar je obljubil.
Delo moralo se je pozneje v pisarnici napraviti
in spet plačati!

Ali je to dovolj svarila!

Brežice, dne 13. julija 1896. V „nemških“
Brežicah so bile pred kratkem razpisane dve
prav masne službe, namreč mesto oskrbnika v
deželni bolnišnici in mesto tajnika v hranilnici
ali v „šparkasi“.

Za obedve službi oglasilo se je veliko šte-
vilo prošnikov, domačih in tujih; zanašati se je
bilo po vsej pravici, da zasedejo domačini oba
mesta, kot zaslužno plačilo za njih politično
delovanje.

Mestni župan, — po domače „Gustl“ po-
tegnil se je za mesto oskrbnika v bolnišnici,
brežki nadučitelj gosp. Ornik, mislil je pa „nur
Lumpe sind bescheiden“ in poprosil je kar za
obe gori navedeni službi.

Pa, o joj! pogorela sta oba prošnika; nič
se ni upoštevalo narodno begunstvo, nič ni po-
magala županska, niti nadučiteljska čast, deželni
odbor v Gradci prezrl je popolnoma te lepe čed-
nosti ter pustil „Gustelna“ in g. Ornika na ce-
dilu. Imenovan je oskrbnikom v bolnišnici mož,
ki ima gotovo navzgor šo boljše „konduite“.

Tako je bil velezaslužnemu nadučitelju brež-
kemu tudi zaman ves trud, zaman vse požrtvo-
valno delovanje tekom pretečenih 25 let „ad
majorem Germaniae gloriam“, še borne službe
tajnika mu niso privoščili lastni someščani,
ampak imenovali so za ta posel nekega Korošca,
ki je baje Slovenec — nemškega mišljenja. —

Mi sicer dobro vemo, da je nezahvaležnost
plačilo tega sveta, svojo sodbo tudi imamo o
takih možeh, vidimo pa, da se njih zasluge v
gotovih krogih ne čislajo Bog ve kako visoko;
prav se njim pa le zgodi, saj tudi ne zaslužijo
boljšega tisti: „šviga-švaga“ čez dva praga.

Iz Slatine. Poleg slatinskih nemčurjev
a la Miglič, Lešnik, Ogrizek vulgo Ažgan, Kovačič
itd., napenjal je tudi vse svoje moči slatinski
ravnatelj pens. major g. Schuberth in njegov
ljubček mali doktor Hojzel, kateri se veliko bolj
trudi Slatini in njeni okolici pridobiti pravo
prusko lice, kakor pa skrbeti za zdravje njemu
na skrb danih bolnikov.

Za opomniti je tudi, kako zaničljivo se je
pred volitvijo I. razreda obnašal doktor Hojzel,
ko se je zunaj volilne sobe od volilcev II. raz-
reda — od rajskega veselja nad slavno zmago —
pela prelepa pesem „Slovenec sem“. Da bi to
prelepo pesem tudi svojim kimovcem, — kateri
so prišli v I. razredu volit — bolj ostudil, kro-
hotal se je kakor pristni divji medved. Ko ga
je na to eden iz med volilcev z resnobnim gla-
som vprašal: „ali se vam g. doktor ta lepa pe-
sem ne dopade?“ prikimal je z glavo, da se mu
vendar dopade. Ko ga je omenjeni volilec na-
dalje vprašal, „ali niste morda tudi vi Slovenec,
ali vas ni slovenska mati rodila? Ali niste od
slovenskega kruha, torej od krvavih žuljev kri-
ževskega — slovenskega kmeta se od mladih
nog — do dandanes redili? — Na vsa ta vpra-
šanja je mirno odgovarjal in prikimal — da. —
Tukaj moram opomniti, da je mali doktor Hoj-
zel-ček nekdanjega tukajšnjega učitelja sin, ka-
teri nam gotovo tudi ni boljše sreče želel, kakor
dandanes njegov fantek. Vsa nemškutarija, ko-
likor je je še sploh v križevski fari, je od nek-
danjega učitelja Hojzel-na.

Bil je celo tako daleč brezobziren, da je že
v prvem šolskem letu od popolnoma sloven-
skega 6—7 let starega otroka zahteval pred in po
šoli moliti nemški „Vater unser“ itd. — Toliko
toraj o doktor Hojzel-nu; na njegovo željo pa
tudi drugokrat več.

Pa so si Slatenčani tudi drugod iskali
svojih zaveznikov in pomagačev, to je lahko
razumljivo. Švigali so telegrami in pisma se vo-
zila po svetu, naznanjajoč nevarnost in milo

proseč pomoči. Večkrat se jim je vrnil kakšen telegram s prav neugodnim odgovorom in upam da jim tudi pisma niso prinesla kaj ugodnih in veselih odgovorov.

Po stari navadi ostal jim je zvest zaveznik znani steber rogačkih nemčurjev župan g. Karol Veršnik (napačno Ferschnigg). Tudi ta možicelj je naganjal svojega konjiča in si tudi sam podplate trgal za slatinskimi volilci, pa tudi ta ni imel boljše sreče od svojih tovarišev — Slatinčanov. Zato se pa tudi g. Veršnik pridno udeležuje žalovanja in sramote Slatinčanov.

Eden slatenskih volilcev vprašajoč g. Veršnika drugi dan po slatenskih volitvah, zakaj so ti tako sijajno propadli? je odgovoril: Ker so se začeli prepozno pripravljati. Na to je pokazal pismo, s katerim so ga v skrajni sili, prosili še večje pomoči.

Pa tudi g. Veršnikova pomoč je bila premala, še za enega volilca jim z največjim napotkom ni mogel pomagati.

Tako propada moč Slatinčanom in njih zaveznikom.

Da je pa bila zmaga na slovenski strani tako sijajna, se imamo pa v prvi vrsti zahvaliti prečastitim duhovnikom domače nadžupnije, posebno še pa prečast. gospodu Jos. Cerjaku, vikarju v Rogatcu, kateri so s svojo posebno spretnostjo, vstrajnostjo, požrtvovalnostjo in drugimi v največji meri zato potrebnimi lastnostmi, pripomogli, da tako slavne zmage: Slava in zahvala pa tudi vsem narodnim volilcem, kateri so celemu svetu očitno pokazali, da jim bije srce za blagor in slavo premile slovenske domovine. — Dve tretjinski narodni odbor bode pa tudi s svojimi obnovljenimi močmi storil vse za blagor svojih volilcev.

Iz Majšperga. Draga „Domovina!“ Precej časa je že preteklo, odkar si nam prinesla dva kratka dopisa iz našega kraja. Dolgo se že nikdo niso oglašali; morebiti se tačas tukaj ni zgodilo ničesar novega? O nikakor ne! Mnogo novega, mnogo, vam pravim, dragi bralci „Domovine“.

Prelepa majšperska dolina
Je polna veselja in vina;
Kdor hoče veselo živeti
Ta mora v Majšperk sem priti.“

Tako si poje naš kmet še vedno, oziraje se po lepem žitnem polju in po bogato obloženi vinski trti, s čimer ga je Vsegamogočni letos obdaroval. Oh, da bi le po sreči vse dozorelo! Saj si pa naš kmet tudi zasluži nebeškega blagoslova; saj je pobožen kristjan in zraven tega tudi vrl narodnjak, ki se je začel tudi brigati za svojo in za izobražbo njegovih otrok.

Kakor smo že poročali, imeli smo dne 5. julija t. l. na dan sv. Cirila in Metoda prvi občni zbor našega bralnega društva, h kojemu se je dalo vpisati že koj taisti dan 48 rednih udov in 14 podpornikov. Res lepo število za našo župnijo. V odbor so bili voljeni ti-le gospodje: Veleč. g. Blaž Cilenšek, župnik, predsednik; g. Janez Zunković, učitelj, podpredsednik in tajnik in g. Janez Korže, veleposestnik, blagajnik. Odborniki so bile: č. g. Anton Novak, kaplan in gg. Janez Turkuš, župan, Anton Sagadin, veleposestnik, Valentin Sagadin, posestnik, Jakob Sagadin, gostilničar, Karol Rober, posestnik in Jernej Korošec, posestnik.

Po volitvi odbora imeli smo veselico s petjem in godbo. Peli so naši vrl fantje te le umetne pesmi: „Domovina mili kraj“, „Naprej zastava slave“, „Zvezda“ itd. Domač mešan zbor, katerega so se udeležile tudi naše res hvale vredne in za lepo petje vse vnete pevke, zapel je pa lepo pesem na čast sv. Cirilu in Metodu. Vsa čast takim pridnim fantom in dekletom!

Omeniti pa moram, da so nas počastili s svojim prihodom tudi tuji gospodje, kakor veleč. gg. župnika iz Stoperc in iz Črne gore, nadalje gg. učitelji iz Črne gore, iz St. Lovrenca, iz Stoperc in iz Ptuja; pa še več drugih vrlh narodnjakov iz Ptuja se je vdeležilo naše veselice. Bog vas živi!

Pozabiti pa tudi ne smem veselega predvečera tega važnega dneva. Že ob 4. uri popoldne, ko so nam zvonovi naznanili delopust, začeli so možnarji grmeti po lepi naši dolinici. Ko se je zmračilo, užgal se je velikanski kres na razvalinah nekdanjslovesnega majšperskega gradu. Nad njim je pa plapolala na visokem in veli-

častnem smrekovem deblu avstrijska dvbojnica. Med tem se je slišalo kaj lepo potrkavanje zvonov in pokanje možnarjev. Ko so ti utihnili, zapeli so fantje nekaj pesmi in igrala je glasna godba obstoječa iz šest izvrstnih narodnjakov. Tako se je to menjavalo precej dolgo in pozno v noč šli smo k počitku. Pa že ob treh zjutraj nas je zbudilo zopet pokanje možnarjev in mična godba na našem hribcu. Zvonovi so nam s krasnim zvonjenjem oznanjevali god apostolov sv. Cirila in Metoda.

Tako je pretekel za nas zelo važen dan, s katerim smo počastili tako lepo naša slovanska apostola, katerim smo pa tudi ustanovili za nas velevažno bralno društvo. Vi pa, dragi kmetje! zanimajte se za to društvo in vpisujte se še v večjem številu in sicer možki in ženski spol ter pomislite na besede Stritarjeve:

Možu treba bistre glave,
Da ga čislajo povsod;
On le ima kaj veljave,
Butec se potiska v kot.

Selski.

Iz Svetinj pri Ormožu. Dne 19. julija 1896. Od vseh strani se je poročalo, kako slovesno se je obhajal praznik sv. Cirila in Metoda po širni slovenski zemlji; samo iz Svetinj, koje slovijo po za čast Božjo in blagor naroda posebno vnetem župniku, se ni ničesar poročalo. In vendar je naša fara tako lepo in veličastno obhajala ta praznik, kakor malokatera druga. V nedeljo 5. julija popoldne zbralo se je k večernicam ogromno število ljudstva in belo oblečene ter ovenčane šolske deklice uvrstile so se s svečami v rokah pred oltarjem. Po končanih litanijah in sv. blagoslovu podalo se je skoraj vse zbrano ljudstvo v lepi procesiji z gosp. župnikom in ovenčanimi deklicami v sredi z molitvijo in petjem med trijančenjem in pokanjem možnarjev na prijazni Pavelski vrh k blagoslovljenju veličastnega in prekrasno okinčanega križa, kojega je dal postaviti naš obče priljubljeni in spoštovani c. kr. poštar in veleposestnik gosp. Leopold Petovar s svojo blago soprogo v čast sv. Cirila in Metoda in v dolžno zahvalo za srečno okrevanje iz mučne bolezni. Dospevši na določeno mesto blagoslovili so križ naš domači župnik prečastiti gospod Bohanec. Po dovršenih obredih razložili so v lepih, gladkih iz srca izvirajočih in v srce segajočih besedah zbranemu ljudstvu, visoki pomen sv. križa, in kako sta sveta brata Ciril in Metod Slovanom in posebno nam Slovencem sv. križ, to je, luč prave sv. vere doprinesla. Od tiste dobe se širijo sv. križi po krasni slovenski zemlji in verni Slovenci se v vseh stiskah in težavah zaupljivo obračajo na sv. križ, da bi si od njega izprosili uslišanje svojih prošelj. Tako sta ravnala tudi blaga Leopold in Elizabeta Petovar, ko sta bila oba naenkrat od hude bolezni obiskana. Besede izvrstnega govornika so ljudstvo tako ganile, da je ostalo le malo katero oko suho. Po celo uro trajajočem govoru so se ljudje le polagoma vračali vsak na svoj dom, kajti radi bi bili še dalje poslušali glas svojega priljubljenega dušnega pastirja.

Gromeči možnarji pa so še do poznega mraka naznanjali, da se je tamkaj praznoval praznik sv. Cirila in Metoda.

Naj bo tukaj še tudi pohvalno omenjeno, da je telo Odrašenika na križu, kakor kip prebelažne žalostne Device Marije prav izvrstno izdelal obče znani podobar gospod Leopold Perko pri Sv. Trojici v Slov. gor.; križ pa prav okusno otesal in olikal domači mizar g. Jerebič.

Blagima Leopoldu in Elizabeti Petovar, kakor tudi prečastitemu gospodu župniku pa izreka za njih požrtvovalnost in trud v imenu vseh faranov prirčno zahvalo ter priklene gorečo željo, da bi ta križ stal še tudi našim dalnim potomcem kot blag spomin in pravi kažipot

hvaležni faran.

Narodno-gospodarske novice.

Krmljenje brejih krav.

Kjer se po letu krave v hlevu krmijo, se ne more dovolj priporočati, biti pri brejih kravah ali pri kravah, ki imajo teleta dovolj previden glede zelene ali pa tudi glede suhe pašje. Krma mora biti brez vse napake. Najmanj ne sme biti pokvarjena.

Plesnovo ali sparjeno seno kaj rado pouzroči, da krava povrže. Najnevarnejši so pa žitni rožički, ako pridejo zmleti mej moko, ki se daje kravam. Tudi smetno žito ali seno ni za breje krave. Taxi kravi mora se dajati bolj gorko vodo. Hudo mrzla voda je škodljiva. Čim bolj se približuje čas, ko se ima krava oteliti, tem večje paznosti je treba glede krmljenja. Kake tri dni pred otelovljenjem naj se daje kravam pol manj jesti kakor po navadi, a le prav dobrega sena. Če se kravo preveč krmi pred otelovljenjem, bati se je, da zbolí.

Ravno tako skrbno je pa ravnati s kravo po otelovljenju. Še le čez nekaj časa, ko se krava pomiri, da se jej da nekaj sena in vode, v katero se primeša nekaj otrobij ali pa debelo zmlete moke. Potem se kravi kake dva ali štiri dni daje še vedno manj jesti kakor po navadi. Polagoma se jej začne dajati zopet navadno množino krme. Navadno krava sama dobi mleko. Sredstva, ki se dajo kravam, da bi dobile mleko kot korijander, janež, se morajo zavreči, s tem se krava le še bolj vznemirja. Jedino in zadostno sredstvo, da krava dobi mleko, je pogosto molzenje, in to že mehanično drgnjenje prouzroči delovanje mlečnih slez.

Krma brejih krav bodi občno tečna, a nikakor ne tako, da bi se krava debelila. Zato naj se takim kravam nikar ne daje preveč moke. Poleg tega je pa dobro, da se breji kravi skrbi tudi za potrebno gibanje, ako ne hodi na pašo. Krava, ki je zmirom v hlevu, se težje oteli in je tudi bolj kakim boleznim podvržena.

Omeniti je pa pri tem, da nikakor ni dobro breje krave prav do zadnjega molzti, ko bi tudi imela mleka. Če ima krava mleko, da si je breja, naj se vedno po redkeje molze pa bode zgubila mleko. Motijo se tisti gospodarji, ki mislijo, da bodo kaj na dobičku, ki kravo molzejo, dokler ima le kapljico mleka. S tem le dosežejo, da je tele slabše in po oteljenju pa ima krava še manj mleka.

Taka krava tudi preveč opeša. Pri živinoreji se ne sme gledati preveč le na hipen dobiček, ker se sicer, če se umno ne ravna, pozneje pokaže še mnogo večja škoda.

Omeniti pa tudi moramo, da telic ne smemo prezgodaj goniti k biku, dokler se niso dobro razvile. Če telica prezgodaj oteli, to ovira njeno rast, in nikdar ne bode dobra krava.

Častitim gosp. volilcem brežkega, kozjanskega in sevniskega okraja.

Šestletna doba deželnozbornskih volitev je potekla. Dvakrat, 1884 in 1890 ste me izvolili poslancem v štajerski deželni zbor. Sedaj pa se moramo ločiti. Za novo volitev ne kandidujem več in bi poslanstvo nikakor ne mogel prevzeti. Starost 70 let in vedna bolehnost mi to ne dopustite. Poslovim se torej od Vas in Vam izrečem najtoplejšo zahvalo za zaupanje, s kojim ste me počastili. Dosluženo poslanstvo si bom vedno štel v čast in ponos in mi bo v dragem spominu. V vrsti dosedanjih poslancev tega okraja — pred menoj so bili voljeni: 1861 Johann Janeschitz; 1867 Alojzij Lenček; 1870 Franc Kosar; 1871 Johann Janeschitz; 1874 in 1878 Ignaz Schniderschitz — sem bil jaz tretji narodni zastopnik. Ločim se s trdno nado, da je volilni okraj narodni stvar za vselej zagotovljen. V to Bog pomoz! Zdravi!

Rajhenburg, 24. julija 1896. Jožef Jerman.

Listnica uredništva.

G. dr. A. Schwab v St. Pavlu. Potrjujemo, da Vi niste pisali dopisa iz St. Pavla v Savinski dolini.

Koledar.

Sobota (1.) Vezí Petra, apostola; Makab. bratje. — Nedelja (2.) 10. pobink. Porcijunkula; Alfonz L. sp. — Ponedeljek (3.) Najdba sv. Stefana; Lidija, vdova. — Torek (4.) Dominik, spozn.; Aristarh, spozn. — Sreda (5.) Marija Snežnica; Ožbolt. — Četrtek (6.) Gospodovo spreminjenje. — Petek (7.) Kajetan, spozn.; Donat, škof. — Zadnji krajec dne 1. ob 7. uri 40 minut zvečer.

Sejmi.

Dne 1. avgusta v Gomilici. Dne 3. avgusta pri Sv. Lenartu v Slov. gor., pri Sv. Martinu pod Vurbergom in na Spod. Polskavi. Dne 4. avgusta v Radgoni, na Sv. gorah in v Arnotcah pri Šoštanju. Dne 5. avgusta v Luki, Trbovljah, Lučanah in na Ptuju. Dne 6. avgusta v Kaniži pri Ptuju in pri Novi cerkvi v Haložah.

Loterijske številke.

Gradec 25. julija 1896: 37, 68, 73, 82, 44
Dunaj " " 46, 61, 10, 69, 45

Služba cerkovnika in organista

se takoj odda pri farni cerkvi v Dobjem pri Planini. (160) 2-1

Poziv!

„Pedagogičsko društvo“ je z izdajo 6. letnika dopolnilo 10. leto svojega obstanka. Slovensko učitelstvo se ozre lahko z zadovoljstvom na prvo desetletje tega društva, kajti društveno delovanje niso pohvalno priznale samo višje šolske gosposke, ampak društvene knjige so bile tudi pri predlanski učni razstavi v Gorici odlikovane.

Pri ti priliki izreka odbor vsem dosedanjim podpornikom in sodelovalcem svojo najtoplejšo zahvalo ter jih prosi še daljne naklonjenosti.

Odbor ima sicer že nekaj gradiva nabranega za prihodno knjigo, ki izide po novem letu, vendar se mu bode jako vstreglo z novimi spisi pedagogičsko-didaktične vsebine. Društvo pa potrebuje tudi še obilne gnotne podpore, da bode moglo poravnati vse tiskovne stroške ter založiti kako novo knjigo.

Najbolje nam bi se vstreglo z obilnim naročevanjem do sedaj še ne razpečanih društvenih knjig. Zato vladno vabimo slov. učitelstvo in razumnstvo, naj seže po teh knjigah ter društvu pripomore do boljšega gnotnega stanja, ki je potrebno k daljnemu vspešnemu delovanju. Ob enem pa prosimo, naj ostanejo tudi vsi dosednji člani društva zvesti; naše gg. profesorje in č. duhovščino pa še posebej najvljudneje vabimo, naj pripomorejo društvu s pristopom in sodelovanjem do tega, da bode „Pedagogičsko društvo“ ustrezalo popolnoma ljudskemu in srednjemu šolstvu slovenskega naroda!

V Krškem, mesecu julija 1896. Odbor.

St. 62.

Zahvala.

Častiti gospod Mihael Korošec, župnik loški, daroval je tukajšnji šolski knjižnici mnogo več kot sto knjig razne vsebine.

Za ta blagodušni dar mu bode najtoplejša zahvala. Šolsko vodstvo v Loki, dne 29. julija 1896.

Mihael Iglar, nadučitelj.

Hišo proda

krajni šolski svet pri sv. Barbari p. Vurberga z lepim 331 m² obsežnim vrtom ob okrajni cesti po dražbenem potu dne 16. avgusta t. l. ob 4. uri popoldne, katera je zasebnikom ali rokodelcem najprimernejša. Cena je 1500 gl., vadija se položiti 10%. — Vse natančneje se izve tu pri gospodu nadučitelju Fr. Kranjcu. (158) 3—1

Dva učenca

s primerno šolsko izobrazbo, ki imata veselje do umetnega slikarstva, sprejemem takoj. — Ponudbe s priporočilom odnotnega preč. g. župnika pošiljajo naj se dole podpisane. Sprejmeta se tudi dva dobro vešča dekoraterja, ki sta vajena prostoročnega dekoriranja. Ponudbe pod naslovom:

Ivan Gosar

Celje (Štajersko).

(159) 3—1

Poslovodjo

za trgovino s papirnim, galanterijskim in norimberskim blagom sprejme podpisani. — Le oni, ki so popolno veščti, da samostojno vodijo to trgovino in imajo spretnost tudi v korespondenciji, naj pošlejo svojo ponudbo

Dragotin Hribar-ju v Celji.

Molitvene bukvice

priproste, kakor tudi v najfinerih vezih, po vsakršni ceni pri

Dragotin Hribar-ju v Celji

Posebno opozarjamo preč. g. katehete in duhovščino na velik izbor molitvenikov za solarčke, kakor tudi odrasle.

Cementne izdelke,

kakor: cementne plošče vsake barve in velikosti za tlak cerkev, hodnikov podstenj i. t. d. stopnice, cementne cevi v desetih velikostih od 12 cm do 60 cm v premeru. cementne krivne plošče z dvojnim zareza (Doppelfalzziegel), nagrobne, ter vse drugo, kar se je dozdaj le iz kamena izdelovalo, izdelujejo trpežnejše, lepše in cenejše iz cementa

Josip Mursa

sprejema naročila, ter razpošilja izdelke na Krapju pri Ljutomeru in Središča na j. z. Prezema tlačenje cerkev in kanalizovanje s svojimi cementnimi cemi.

V teku 4. let, položil sem svoj cementni tlak v osem cerkev, v mnogo novo zidanih šol, v cile in letovišča in tudi v kopalnico v Radinčih, v grajski ciliški red pri Veliki Nedelji in drugod; s svojimi cementnimi cemi zalagam skoro izključno vse okrajne zastope in občine na Spodnjem in Srednjem Štajerskem.

S spoštovanjem se priporočujem

(151)

Josip Mursa.

Otročja obleka od 1-50—7 gl.

Prva in največja spodnještarska

zaloga oblek

JOSIP HOČEVAR-ja

v Celji, Graška cesta (Grazerstr.) 19

priporoča svojo veliko zalogo

nepremočljivih plašev = havelok

raznih barv in velikosti.

Oblek za gospode, dečke in otroke vsake velikosti in kroja, po le mogoče nizki ceni.

Velik izbor vseh drugih delov obleke.

Obleko za gospode po meri naredim v teku treh dni iz najbolj priznanega angleškega, francoskega in brnskega blaga, katerega slednjega imam vedno uzorce v zalogi po najnovejšem modnem kroju solidno in po nizki ceni.

Na željo pošiljam uzorce franco. Strojene obleke, če se ne dopadejo rad brez ugovora zamenim. (49) 43—1

Plašči = havelok od 7—14 gl.

Kmetijske stroje:

sadne in grozdne mline, stiskalnice s trajno delujočim dvojnimi in pritiskom vravnajočim tlačilom, slamoreznice, ročne mline za žito (s kameni), geple, travniške brane itd. popravljajo, izdelujejo in iz zaloge

— po najnižjih cenah — prodaja trdka:

Pehani, Lorber & dr.

tovarna strojev in livarna v Žaleu pri Celju.

Dalje prevzame v izvršbo vse v strojno in livarsko stroko spadajoča dela, posebno za žage in mline, za hmelne sušilnice itd., prodaja razne stvari lastnega proizvoda iz zajamčeno najboljšega železa, kakor: vlitve kotle, stopničaste in navadne roste, razne plošče, možnarje, železne ograje, uteže za ure itd. itd.

Vsi izdelki so solidno izvršeni, postrežba je točna in najprijaznejša, a cene nižje kot povsod drugod. (142)

Za vsak stroj in vsako delo se jamči.

Milan Hočevvar

trgovina špecerijskega blaga

v Celji, Glavni trg št. 10

nasproti farne cerkve

Priporoča

častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svoje blago, zagotavljač dobre in cene postrežbe.

Dragi bralci „Domovine“!

Anton P. Kolenc

trгоvec v Celji

kupuje vsakovrstno sadje, kakor: črešnje, marelice, breskve, hruške, jabolka, divji in pravi kostanj itd.; deželne pridelke, n. pr.: kumna, fižol, bučna zrna, maline, belice (Preiselbeer), konoplje, malinsko štupo, suhe gobe drobno narezane, želod, knoper, i. t. d. cvetje in rastline: lipovo cvetje, bezgovo cvetje, bezgovo gobo, tisoč rože, kamilice, drobno na štiri ogle narezano mlado hrastovo skorjo, i. t. d. vse lepo spravljeno in posušeno plača po najdražjih cenah. (135) 52—6

Anton P. Kolenc

trгоvec v Celji

„Pri dobrem pastirju“!

(34) 25—23 Ozira vreden zaslužek

posebne vrste in dolgotrajnosti ponudi se v vsaki fari razumljivim, krepostnim in spoštovanim osebam. — Pismena vprašanja pod „9.132“, Gradec, poste restante.

Primerna birmanska darila

priporoča

Fran Cuden

v Ljubljani, Mestni trg.

Največja zaloga nikelnastih, srebrnih in zlatih žepnih ur ter velika izbor stenskih ur; zlatih verižic, uhanov, prstanov itd.

Popravila izvršujem natančno in dobro z jamstvom.

Ceniki zastoj. (141) 26—

Prostovoljna prodaja.

Lepa, velika kmetija najbolje obdelana, h kateri spada 75 oralov zemlje in leži med St. Jurjem ob južni železnici in pa Ponikvo ob glavni cesti; posloplja vsa v najboljšem stanju, je radi smrti prostovoljno za prodati.

Tudi se s hišo in gospodarskimi posloplji lahko kupi samo polovico kmetije, komur bi se zdela cela kmetija preobširna. Posebno se opozarja, da v istem zemljišču leži obilica kremenca („Kies“), ki se v bližnjih tovarnah drago kupuje. — Več se izve pri gospodu F. Praunseisu v St. Jurij ob juž. železnici (152) 3—3

Žaga in mlin

z močjo 50 konjskih sil, ki je vedno dosti vode, le četrt ure oddaljeno od postaje savinjske železnice s poleg spadajočim zemljiščem, prodati je takoj radi premembe podjetja. — Proda se tudi enonadstropna gospodarska hiša, obstoječa z 8 sob, hlevi, ledenico in lepim vrtom. V hiši je gostilna in je oddaljena le 5 minut od kolodvora. Več pove upravnistvo tega lista. (154) 3—3

Učenec

s primerno oliko, vešč slovenskega in nemškega jezika, išče se za finejšo trgovino, v kateri se temeljito izučiti. Tukaj ali pa v bližini stanujoči imajo prednost. Več pove upravnistvo tega lista. (156) 3—2

Enonadstropna hiša

z gospodarskim poslopljem in 12 oralov zemljišča, oddaljena le 15 minut od Celja, proda se takoj. — Več se izve pri upravnistvu tega lista. (153) 3—3

DRAGOTIN HRIBAR

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Celji

priporoča gospodom trgovcem in prodajalcem svojo

Veliko zalogo vsakovrstnega papirja

za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega, svilnatga (za cvetlice), za vezanje knjig itd., zalogo raznih Nežiderskih zvezkov, Hardtmuthovih svinčnikov in angleških peres po originalnih cenah tovarniških;

dalje priporoča

zavitke za pisma raznih velikosti in barv, peresnike, črnilo, tablice, črtalnike, brisalke, krede, gobice, pušice in škatle za peresnike, torbice, knjižice za beležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah

Posebno lep izbor papirja in zavitkov v mapah in elegantnih škatljah.

Najbolje strune za citre, gosli in kitare.

Velik izbor albumov za fotografije in spomenice, map za pisma in papirje, tintnikov, okvirov za fotografije, listnic itd.

— po nizkih cenah. —

Šolske in molitvene knjige še poseben popust.

Brzojavni naslov: Nasko, Celje.

Viktor Nasko

mizarski mojster

v Celji

Gospodske ulice

(Herrengasse) št. 24

Priporoča svojo veliko zalogo lesenih in kovinskih mrljskih rakev ali krst. (147) 25—4

— Po nizki ceni. —